

**ŠOLSKI CENTER ZA POŠTO, EKONOMIJO IN TELEKOMUNIKACIJE
LJUBLJANA**

RAZISKOVALNA NALOGA

**ANALIZA POKLICNEGA STATUSA ŠPORTNIKA V
NOGOMETU V SLOVENIJI**

(Področje: ŠPORT)

Mentor: Matjaž Plesec, prof. šp. vzg. in mag. manag. šp.

Avtor: Vid Hren, 4. A

Ljubljana, marec 2025

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem svojemu mentorju profesorju Matjažu Plescu, ki mi je nudil pomoč, vodenje in usmerjanje pri izdelavi te raziskovalne naloge. V delu sva odlično sodelovala in zato sem mu zelo hvaležen.

Vesel sem vsega novega znanja, ki sem ga pridobil med pisanjem raziskave, zahvaljujem se tudi vsem strokovnjakom in profesionalcem v nogometu, ki so pripomogli h raziskavi moje teme.

POVZETEK

Raziskovalna naloga analizira status poklicnih nogometašev v Sloveniji, pri čemer se osredotoča na pravni, ekonomski in socialni vidik njihovega položaja. Preučuje različne oblike zaposlitve, kot so pogodbe s klubi in samozaposlitev (s. p.), ter s tem povezane obveznosti, kot so plačevanje davkov in prispevkov za socialno varnost.

Naloga prav tako obravnava vlogo Nogometne zveze Slovenije (NZS) in sindikatov pri urejanju statusa igralcev ter sankcioniranju morebitnih nepravilnosti. Skozi intervjuje s profesionalnimi nogometaši in predstavniki NZS raziskava izpostavlja ključne izzive, s katerimi se srečujejo igralci, vključno z negotovostjo zaposlitve, nizkimi začetnimi prihodki in vprašanjem prehoda v drugo kariero po koncu aktivnega igranja. Na podlagi ugotovitev naloga ponuja vpogled v možne izboljšave sistema ter potencialne rešitve za boljšo zaščito pravic in stabilnosti poklicnih nogometašev v Sloveniji.

Ključne besede: poklicni športnik, zakonodaja, analiza statusa, nogomet

KAZALO TABEL

Tabela 1: Stopnje prispevkov	15
Tabela 2: Predstavitev NZS.....	16
Tabela 3: Prihodki klubov slovenske prve nogometne lige v evrih v letu 2023	23

KAZALO VSEBINE

ZAHVALA.....	2
POVZETEK.....	3
<i>Ključne besede:.....</i>	<i>3</i>
KAZALO TABEL.....	4
1 UVOD	6
2 TEORETIČNI DEL	6
2.1 Opredelitev pojma šport	6
2.2 Razvoj športa.....	7
2.3 Športna zakonodaja	8
2.3.1 Strokovni delavec v športu, poklicni športnik	9
2.3.2 Primer poklicnega športnika v nogometu	9
2.4 Sindikalno gibanje na področju športa v Sloveniji	11
2.4.1 Predstavitev sindikata SPINS.....	12
2.5 Pravice in dolžnosti poklicnih športnikov.....	13
2.5.1 Socialna varnost.....	14
2.6 Kratka predstavitev NZS.....	15
2.6.1 Predstavitev Prve lige Telemach	17
2.6.2 Predstavitev 2. SNL.....	18
2.7 Pravilnik o licenciranju nogometnih klubov	19
2.8 Navodila za tekmovanje v 2. SNL	19
3 NAMEN IN PROBLEM NALOGE.....	20
4 CILJI	21
5 HIPOTEZE	21
6 METODE DELA.....	21
7 PRAKTIČEN DEL – PREVERJANJE HIPOTEZ.....	22
7.1 Statistična analiza vseh profesionalnih pogodb v 1. SNL	22

7.2 Povprečni dohodek poklicnih nogometašev v Sloveniji	23
7.3 Največji problem statusa poklicnega športnika v nogometu v Sloveniji	24
7.4 Prednosti in slabosti statusa s. p.	24
7.5 Primerjava statusa s tujino	25
8 ZAKLJUČEK	26
9 VIRI IN LITERATURA	27
10 PRILOGE	29
10.1 INTERVJUJI	29
MARKO LEVOVNIK (predsednik SPINS).....	29
ROK BRAJNIK (predstavnik NZS)	32
TILEN KLEMENČIČ (profesionalni nogometaš)	35
LEV BOHINC (profesionalni nogometaš)	38

1 UVOD

Nogomet je šport, ki me že od nekdaj navdihuje in oblikuje. Sčasoma sem spoznal, da nogomet ni le igra, ampak tudi poklic, ki prinaša tako priložnosti kot izzive. V Sloveniji profesionalni nogometaši živijo v specifičnih razmerah, ki se lahko bistveno razlikujejo od tistih v drugih državah. Status poklicnega športnika prinaša številne odgovornosti, administrativne obveznosti in finančne izzive, ki jih marsikdo ne vidi, ko spremlja tekme s tribun ali pred televizijskimi zasloni.

V tej raziskovalni nalogi želim podrobneje analizirati status poklicnega športnika v nogometu v Sloveniji, osvetliti zakonodajo, ki ga ureja, predstaviti izzive, s katerimi se soočajo nogometaši, ter raziskati, kako ta status vpliva na njihovo kariero in življenje po koncu športne poti. Skozi pogovore z igralci in strokovnjaki bom poskušal pridobiti vpogled v realno sliko profesionalnega nogometa v Sloveniji ter odkriti morebitne priložnosti za izboljšave.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Opredelitev pojma šport

Beseda šport naj bi izvirala iz angleškega glagola *to desport*, ta pa iz staro-francoskega *desport*, kar pomeni kratkočasiti se, razvedriti se, zabavati se. Svoje korenine naj bi imel ta izraz v latinskem *disportare* oziroma *deportare*, kar v prevodu pomeni odnašati (*de* - od, *portare* - nesti). Skrajšana oblika šport naj bi se prvič pojavila v 15. stoletju. Danes ima beseda šport mednarodno veljavo z istim pomenom.

V vsakodnevni rabi pojem označuje obliko telesne dejavnosti, igro ali tekmovanje (Bergant Rakočevič in drugi 2008, 27; Povzeto po Mažgon, 2011).

Čeprav se zdi opredelitev športa enostavna in neproblematična, pa temu vendarle ni tako. Obstaja veliko definicij, vendar nobena ni povsem ustrezna, saj se dotikajo le posameznih vidikov športa in težko zajamejo njegovo celoto (Šugman 1997, 23; Povzeto po Mažgon, 2011).

Po Bergant Rakočevičevi (2008, 27) merila, ki označujejo neko dejavnost kot šport, niso vedno v enaki meri upoštevana, zato poznamo več definicij športa. Tipična merila za klasifikacijo neke aktivnosti kot športa so gibanje, prizadevanje za uspeh, tekmovalnost, svoboda cilja in enakost možnosti. Sprašuje se, ali lahko dejavnosti, kot so biljard, igre s kartami, šah ipd., štejemo k športu, saj pri teh ni prisoten odločilni »opredelilni« element športa, telesna aktivnost. Ugotavlja, da so k športu poleg telesnih vaj kmalu vključili tudi tehnične iznajdbe in spretnost njihove uporabe (avtomobilski športi, motorno kolo ipd.), kar je šport privedlo do stopnje popolne komercializacije in profesionalizacije (povzeto po Bergant Rakočevič 2008, 27; Povzeto po Mažgon, 2011).

V slovarju slovenskega knjižnega jezika (Bajec 2005) najdemo za besedo šport razlago: »po ustaljenih pravilih izvajana telesna dejavnost za krepitev telesne zmogljivosti, tekmovanje, razvedrilo«.

V 2. členu Evropske listine o športu pomeni »šport« vse oblike telesne aktivnosti, ki so s priložnostnim ali organiziranim ukvarjanjem usmerjene k izražanju ali izboljšanju telesne

vzdržljivosti, k duševnemu blagostanju in k oblikovanju družbenih odnosov ter pridobivanju rezultatov na tekmovanjih na vseh ravneh (Evropska listina o športu, 1992). »Šport je družbeni pojav. Njegovo mesto in vloga v družbi sta najbolj neposredno odvisna od stopnje razvitosti družbene zavesti, od potencialnih vrednot športne aktivnosti in realnih družbenih odnosov do teh vrednot« (Tušak in Tušak 2001, 94; Povzeto po Mažgon, 2011). Po njunem mnenju šport kot tak ne pomeni vrednote samo po sebi, ampak je športna aktivnost najpogosteje le sredstvo za doseganje splošnih specifičnih družbenih ciljev. Tako razlikujeta več vrednostnih orientacij do športa:

Razvojni šport, kjer športna aktivnost pomeni sredstvo, s katerim družba pospešuje in usmerja psihofizični in psihosocialni razvoj svojih članov.

Rekreativni šport, ki je sredstvo za ohranjanje psihofizičnih sposobnosti posameznika na optimalnem nivoju.

Standardni šport, ki pomeni stalno sekundarno aktivnost, ki se ji namenja večji del prostega časa, smisel aktivnosti pa je poleg doseganja in ohranjanja optimalnega nivoja psihofizičnih aktivnosti tudi doseganje visokih športnih rezultatov in s tem družbenih efektov, ki sledijo takim rezultatom.

Vrhunski šport, ki v vsakodnevni praksi predstavlja tradicionalni in splošni model mišljenja o športu (Tušak in Tušak 2001, 94; Povzeto po Mažgon, 2011).

Kot lahko vidimo, obstaja veliko različnih definicij in pojmovanj športa, saj je šport aktivnost, s katero se lahko ukvarja prav vsak. Zato je toliko bolj pomembno, da na tej točki podam še obrazložitev delitve športa na športno rekreacijo, amaterski in profesionalni šport. S slednjim Se bom v diplomskem delu tudi ukvarjal in sicer na področju nogometa. Obstajajo bistvene razlike:

Profesionalizem – profesionalni šport je tisti, v katerem so športniki v delovnem razmerju (posameznik ali skupina) in dobivajo za to plačo. Profesionalci so poklicni športniki, ki se preživljajo s športom in so v delovnem razmerju v športni organizaciji.

Amaterizem – pri amaterskem športu športniki niso v delovnem razmerju in za športno udeleževanje običajno ne dobivajo nobenega plačila, lahko pa dobivajo povrnjene materialne stroške in podobno.

Športna rekreacija – pri športu kot razvedrilu je poudarek na človekovem udejanjanju, na ohranjanju in izboljšanju zdravja, sprostitvi in druženju (Šugman in drugi 2002, 28–29; Povzeto po Mažgon, 2011).

2.2 Razvoj športa

Zgodovina športa nas lahko veliko nauči o družbenih spremembah in pomenu športa za ljudi skozi čas. »Kot je splošno znano, šport izvira iz antičnih časov. Zmagovalci tekmovanj olimpijskih iger v antični Grčiji so sicer danes znani šele od leta 776 pr. n. št., vendar naj bi preučevalci starega veka dokazali, da segajo te igre daleč nazaj v drugo tisočletje pr. n. št. Udeleženci so tedaj tekmovali na primer v teku, dvoboju, peteroboju, konjeniških dirkah, izbirali pa so tudi najboljšega trobentača in glasnika« (Krüger 1996, 9; Povzeto po Mažgon, 2011). »V antičnem svetu je vladajoči razred vzgajal mlado generacijo v duhu ohranitve sistema, zato je imel poseben sistem šolanja otrok, namenjen le svobodnim. Vzgoja in

gimnastika (šport danes), ki sta tesno povezani, sta se v posameznih državah razlikovali, bistvo pa je vendarle ostajalo povsod enako. To je, zagotoviti nadvlado novo oblikovanemu, vladajočemu razredu z vzgojo spretnega, poslušnega, socializiranega in telesno vzdržljivega vojaka« (Šugman 2002, 36; Povzeto po Mažgon, 2011).

Rimski cesar Teodozij je leta 394 zaradi prodora krščanstva prepovedal vse prireditve; to je bil tudi konec antičnih olimpijskih iger. Ta odločitev je imela daljnosežne negativne posledice za gimnastiko (šport) v srednjem veku. Med 14. in 16. stoletjem se je porajajoče srednjeveško meščanstvo začelo zgledovati po fevdalcih, od katerih so zahtevali enake pogoje in izobrazbo za svoje otroke. V filozofiji in književnosti se je pojavila nova smer, imenovana humanizem, ki je opozarjala na pomembnost telesne vzgoje pri odraščanju otrok. Po njihovi zaslugi so se spomnili davnih antičnih dosežkov na področju športa in obudili nekatere zvrsti, k čemur so pripomogli tudi vedno pogostejši napadi roparjev in drugih osvajalcev. Zato so mesta začeli obdajati z zidovi in se urediti v lokostrelstvu, mečevanju in obvladovanju kopja. V 18. stoletju se v Evropi pričnejo pojavljati tudi številni gimnastični sistemi, kot so turnerstvo v Nemčiji in sokolstvo na Češkem, ki sta imela velik vpliv tudi na športno dejavnost pri nas (povzeto po Šugman 2002, 36–40; Povzeto po Mažgon, 2011).

V drugi polovici 18. in prvi polovici 19. stoletja so nastali temelji tega, kar danes pojmuje kot sodobni šport. Bistvene značilnosti športa, kot so določanje pravil, redna tekmovanja in izboljševanje dosežkov, se pričnejo pojavljati v Angliji, kjer so poleg tradicionalnih klubov, značilnih za višjo družbo, postajale središče športa tudi univerze in javne šole (Cox 2000, 114–117). Šport se je torej institucionaliziral. »Med prva najpomembnejša sodobna športna tekmovanja štejejo veslaško tekmovanje med univerzama iz Oxforda in Cambridgea, ki poteka nepretrgano od leta 1823. Konec 19. stoletja je v Franciji oživela ideja za obnovitev olimpijskih iger, prve olimpijske igre nove dobe pa so bile v Atenah leta 1896« (Ilešič 2009, 31; Povzeto po Mažgon, 2011).

2.3 Športna zakonodaja

V Sloveniji so temeljni pravni akti, ki veljajo na področju športa Zakon o športu (ZSpo-1), Nacionalni program športa v R Sloveniji in Zakon o društvih. Prvi določa javni interes na področju športa, mehanizme za njegovo uresničevanje, organe, ki so zanj pristojni, in pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu, pravice športnikov oziroma športnic (v nadaljnjem besedilu: športnikov), javne športne objekte in površine za šport v naravi, športne prireditve, zbirke podatkov ter nadzor na področju športa.

Nacionalni program športa določa zlasti izhodišča in usmeritve športa, upravljanje športa, razvojne in strokovne naloge v športu in tako naprej. Trenutno je v veljavi Nacionalni program športa za obdobje (2014-2023). Prav tako je tu zajeta športna vzgoja, rekreacija, vrhunski šport in šport invalidov. Nacionalni program vsebuje tiste programe športa, ki se sofinancirajo iz javnih financ.

Zakon o društvih (ZDru-1) govori o pogojih ustanovitve društva, upravljanju, financiranju in prenehanju društva. V poštevek tako pridejo tudi drugi zakoni, na primer v primeru odškodninske odgovornosti Obligacijski zakonik, krivdne odgovornosti Kazenski zakonik, za športnike s statusom poklicnega športnika Zakon o delovnih razmerjih in tako naprej.

Ob tem področje športa urejajo tudi številni drugi podzakonski akti (Pravilnik o podelitvi statusa društva, ki deluje v javnem interesu na področju športa, Pravilnik o vodenju razvida

zasebnih športnih delavcev, Pravilnik o vodenju razvida poklicnih športnikov, Pravilnik o vodenju športnih objektov, Pravilnik o usposabljanju strokovnih delavcev v športu, itn .) ter pravila posameznih panožnih zvez.

In če na koncu omenimo še zakonodajo na področju športa znotraj Evropske unije. Temeljni dokument je Bela knjiga o športu in pa omembe vredna Evropska listina o športu, ki je služila kot osnova za nastanek temeljnega dokumenta na področju športa v EU, leta 2007. V "Beli knjigi" je poudarjena vloga, ki jo ima šport v družbi, njegova gospodarska razsežnost in organizacija športa v Evropi ter spremljanje ukrepov, ki bodo sledili po tej pobudi. Konkretni predlogi za nadaljnje ukrepanje EU so zbrani v akcijskem načrtu „Pierre de Coubertin“, ki vsebuje ukrepe, ki naj bi jih Komisija izvedla ali podprla. Delovni dokument služb Komisije vsebuje podlago in ozadje za predloge, vključno s prilogami o športu in pravili EU o konkurenci, športu in svoboščinah notranjega trga ter posvetovanjih z zainteresiranimi stranmi. (Vir: http://www.spins.si/sportna_zakonodaja)

2.3.1 Strokovni delavec v športu, poklicni športnik

»Posameznik lahko opravlja naloge v športu kot poklicni športnik, če je dopolnil starost petnajst let, je aktiven športnik, član nacionalne športne zveze in ima stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji« (ZSpo 1998, 35. člen). Če športnik izpolnjuje navedene pogoje, se lahko začne ukvarjati profesionalno oz. poklicno s športom, kar pomeni, da šport postane njegov glavni vir zaslužka. »Poklicni športniki so se dolžni vpisati v razvid pri ministrstvu, pri tem morajo predložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev. Vpisani so za nedoločen čas, zato so tudi obvezani, da ministrstvu sporočijo spremembe, če jim npr. status aktivnega športnika preneha, niso več člani v nacionalni panožni zvezi ali nimajo več stalnega oz. začasnega prebivališča v RS« (ZSpo 1998, 36. člen).

Poklicni športnik je torej tisti, ki se preživlja s športom in je v delovnem razmerju z drugo športno organizacijo ali pa je zasebni poklicni športnik in je za to plačan. Ni pa nujno, da so vsi poklicni športniki tudi vrhunski športniki in obratno. V slovenskem nogometu, na primer, nimamo niti enega nogometaša, ki bi bil kot športnik uvrščen v svetovni razred po kategorizaciji OKS, saj je za takšen razred v nogometu potrebno doseči uvrstitev na:

OL: osvojeno 1. do 8. mesto,

SP: osvojeno 1. do 8. mesto,

EP: osvojeno 1. do 4. mesto (Kategorizacija OKS, 93).

Ni torej nujno, da se športnik, ki ni uvrščen v najvišji razred po kategorizaciji OKS, ne more preživljati z udeleževanjem v svoji športni panogi. Prej nasprotno, poznamo zelo veliko športnikov v kolektivnih športih (nogomet, košarka, rokomet ipd.), ki verjetno nikoli ne bodo v tej kategoriji, pa v času kariere zaslužijo dovolj za svojo existenco. Po drugi strani pa poznamo športnike, ki so zaradi svojih rezultatov uvrščeni v svetovni razred, pa se ne morejo preživljati s svojim delom, saj njihov šport ni toliko razširjen ter prepoznaven in se posledično v njem »vrti« manj denarja (Mažgon, 2011).

2.3.2 Primer poklicnega športnika v nogometu

Športnik, ki je zavezanec za DDV in sam plačuje primerno visoke prispevke ter akontacijo za dohodnino, predstavlja za nogometne klube enak strošek, kot pa če bi imel klub z nogometašem sklenjeno pogodbo o zaposlitvi. Nogometaš bi bil tako kot vsi ostali delavci razbremenjen

računovodskih opravil, ter bi se tudi tako lažje osredotočal na tekme in treninge. Preko davčno ugodnih vlaganj v poklicne sklade, bi bilo nogometašu tudi lahko omogočeno, da po zgledu ostalih držav EU poskrbi za svojo socialno varnost po koncu svoje športne kariere!

Pri prehodu na delovna razmerja, kar se bo zgodilo najkasneje v prihodnjem letu, bo nujno potrebno skleniti kolektivno pogodbo v nogometu. Minimalne zahteve za enotno pogodbo, ki jih je sprejela UEFA, določajo namreč, da mora enotna pogodba v nogometu temeljiti na delovnem pravu. Po navodilih UEFA mora biti enotna pogodba sprejeta v tekmovalni sezoni 2007-2008. Le s sprejetjem kolektivne pogodbe Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42-2006/2002) v svojem 52. členu dopušča sklepanje pogodb o zaposlitvi za določen čas za obdobje, ki je daljše od dveh let.

Vir: http://www.spins.si/aktivnosti_projekti/9/pravni_statusni_vidik

OBDAVČENJE-ŠPORTNIKOV

Športniki - rezidenti Republike Slovenije, ki opravljajo svojo dejavnost individualno oziroma imajo status samostojnega športnika, nastopajo samostojno v svojem imenu in za svoj račun. To pomeni, da se dohodek, prejet iz udeleževanja na športnih dogodkih in druge oblike dohodov (donacije, nagrade, ipd.) obravnava v skladu z določbami 46. člena zakona o dohodnini (ZDoh-2) kot dohodek iz opravljanja dejavnosti, pri čemer je davčna osnova prejet dohodek v celoti.

Obdavčeni so vsi dohodki športnika, izjema je le dohodek iz naslova denarne nagrade za osvojeno medaljo na olimpijskih igrah ter svetovnih, evropskih in drugih mednarodnih prvenstvih, ki se izplača iz proračuna v skladu s pravilnikom, ki ureja merila za izvajanje letnega programa športa na državni ravni.

Slovenija omogoča svojim državljanom, da pridobijo dodatek k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa. Gre za posameznike, ki so s svojim delom in izjemnimi dosežki na področju športa trajno prispevali k razvoju družbe in ugledu Republike Slovenije, hkrati pa so uživalci pokojnine po splošnih predpisih (starostna pokojnina, invalidska pokojnina, pokojnina iz tujine).

Pravica do dodatka

Pravico do dodatka k pokojnini lahko pridobijo:

vrhunski športnik, ki je dobitnik olimpijske ali para-olimpijske medalje, medalje z olimpijade gluhih, medalje s šahovske olimpijade,

vrhunski športnik, ki je dobitnik medalje v članski konkurenci s svetovnih prvenstev v olimpijskih ali para-olimpijskih kolektivnih ali individualnih športnih panogah ali medalje s svetovnih prvenstev gluhih,

kot športnik dobitnik Bloudkove nagrade za življenjsko delo ali vrhunski mednarodni športni dosežek (GOV.si, 2023).

Povprečno naj bi nogometaš v slovenskem klubu na leto zaslužil 28.786 evrov oziroma nekaj manj kot 2.400 evrov mesečno, razkriva poročilo, ki ga je lani izdal Sporting Intelligence.

Izmed prvoligaških tekmovalcev naših sosedov največ zaslužijo v Avstriji, kjer nogometaši sodeč po raziskavi v žep letno spravijo v povprečju dobrih 200.000 evrov. Boljša plačila kot v

Sloveniji so tudi na Madžarskem (80.022 evrov), Hrvaškem (90.380 evrov) in tudi v Srbiji, kjer znaša povprečna letna plača 36.249 evrov.

Manj kot pri nas služijo nogometaši v Bosni in Hercegovini, kjer dobijo 10.662 evrov letno in Črni Gori, kjer letna povprečna plača znaša le 6.762 evrov (Mariborinfo, 2019).

2.4 Sindikalno gibanje na področju športa v Sloveniji

Pod okriljem FIFPro deluje tudi slovenski nogometni sindikat imenovan SPINS, ki je bil ustanovljen 6. oktobra 2003 in je že kmalu po ustanovitvi uspel privabiti v svoje vrste preko 300 novih članov. K sindikatu lahko pristopijo vsi igralci, ki so ali so bili kot nogometaši registrirani pri Nogometni zvezi Slovenije, pa od poteka zadnje registracije še niso pretekla 3 leta. Igralec mora podati tudi pisno izjavo, v kateri navede, da prostovoljno pristopa v sindikat ter da bo spoštoval določila statuta in drugih aktov sindikata (SPINS 2011b). Trenutno je v sindikat včlanjenih okoli 500 članov. Letna članarina znaša za amaterje 50 EUR in za profesionalce 100 EUR. Za to ceno so vsi člani sindikata upravičeni do brezplačne pravne pomoči, strokovne pomoči, ob finančnih težavah lahko zaprosijo za enkratno solidarnostno pomoč, upravičeni so do pravnega zastopanja v sporih s klubi ali v primerih kršenja pogodbenih obveznosti. Sindikat nudi članom še vrsto drugih ugodnosti, kot so popusti pri nakupu športne prehrane ipd., za katere se je dogovoril z dolgoletnimi sponzorji v športu (povzeto po SPINS 2011a).

Člani SPINS so pridruženi člani Sindikata športnikov Slovenije (SŠS), člani Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) in člani FIFPro, svetovne zveze nogometnih sindikatov. SPINS je tudi zastopnik igralcev slovenske nogometne reprezentance v pogajanjih z NZS in se zavzema za boljšo zdravstveno oskrbo, več pravic iz trženja podobe reprezentantov ipd.

Dosegel je tudi ustanovitev Komisije za status igralcev, ki v primerih sporov igralcev s klubi prednostno odloča o statusu igralca, tako da se le-ti izognejo dolgotrajnim postopkom pred sodišči, zaradi katerih je bilo marsikateremu igralcu onemogočeno nadaljevanje kariere. Redno izvaja različne socialne projekte, skozi katere pomaga članom, ko so brez delodajalca. Prednostna naloga sindikata je ustanovitev Garancijskega sklada za nogometaše in uveljavitev enotne pogodbe za vse igralce v slovenskem klubskem prostoru.

Kasneje je bil v okviru SPINS-a ustanovljen tudi SŠS (Sindikat športnikov Slovenije), ki pa je šele dobro začel z delovanjem in še nima vidnejših rezultatov. Veslač Iztok Čop, eden izmed ustanoviteljev SŠS in eden izmed najbolj znanih ter uspešnih slovenskih športnikov, je v svoji izjavi za Mladino izpostavil pereče težave športnikov. Od takrat do danes ni prišlo do sprememb ZSpo, kar pomeni, da je omenjena izjava našega šampiona še kako aktualna. Namen SŠS je v prihodnosti združiti profesionalne športnike vseh panog in se v njihovem imenu zavzemati za ugodnejši davčni, pravni, socialni in pokojninski položaj športnikov pri nas. Po besedah vodstva SŠS je njegova primarna vloga nudenje strokovne in pravne pomoči članom ter predlaganje izboljšav zakonodajni veji oblasti na področju športa.

Dohodninski zakon je bil le kaplja čez rob. Zadnja leta so se stvari samo nabirale. Iz sezone v sezono so se razmere zgolj slabšale. Pri rezultatih, kakršne imamo, vidim, da gre vse strmo navzdol. Poznam veslača, ki je bil peti na svetovnem prvenstvu in deveti na olimpijskih igrah, pa dobi na mesec 60.000 tolarjev. To je navadno životarjenje. Ljudje vidijo samo tistih nekaj športnikov, ki veliko zaslužijo. Daleč od resnice pa je, da bi bili športniki pri nas bogataši. Treba je spremeniti celoten sistem in športniku omogočiti, da ko zasluži in če zasluži, to vlaga naprej.

Zdaj država športniku, če zasluži, pobere 60 odstotkov. Če ne zasluži, pa je ne briga, kako bo preživel (Čop 2005; Povzeto po Mažgon, 2011).

2.4.1 Predstavitev sindikata SPINS

Sindikata profesionalnih igralcev nogometa Slovenije (SPINS) je samostojna, neodvisna in za nedoločen čas ustanovljena organizacija, v katero se prostovoljno vključujejo športniki, ki so ali so bili kot nogometaši, registrirani pri Nogometni zvezi Slovenije ali pri katerikoli drugi nacionalni nogometni zvezi, trenerji, člani Zveze nogometnih trenerjev Slovenije ter vse zaposlene, samozaposlene ali kako drugače pogodbeno vezane osebe v odvisnem razmerju pri slovenskih nogometnih klubih.

ORGANI SINDIKATA

Skupščina sindikata

Skupščina sindikata je najvišji organ sindikata in jo praviloma sklicuje predsednik sindikata enkrat v obdobju štirih let.

Upravni odbor

Delo sindikata vodi upravni odbor, ki ga sestavljajo predsednik sindikata in en predstavnik nogometašev vsakega nogometnega kluba, ki v posamezni tekmovalni sezoni nastopa v 1. SNL, ali njegov namestnik, dve predstavnici profesionalnih igralk nogometa in dva predstavnika nogometnih trenerjev.

Predstavniki klubov se vsako leto imenujejo do začetka tekmovalne sezone.

ČLANI UO SPINS, V SEZONI 2024/2025 SO:

- NK Olimpija Ljubljana: Marcel Ratnik
- NK Maribor: Blaž Vrhovec
- FC Koper: Maj Mittendorfer
- NK Mura: Sandi Nuhanović
- NK Nafta Lendava: Rok Pirtovšek
- NK Celje: Matjaž Rozman
- NK Bravo: Gašper Trdin
- NK Radomlje: Uroš Korun
- NK Primorje: Haris Dedić
- NK Domžale: Nick Perc

- Predstavnica nogometašic: Tjaša Tibaut
- Predstavnica nogometašic: Lara Prašnikar

- Predstavnik trenerjev: Bojan Prašnikar
- Predstavnik trenerjev: Dejan Djuranović

PRESEDNIK SINDIKATA

- Dejan Stefanović

Vir: http://www.spins.si/kdo_smo

2.5 Pravice in dolžnosti poklicnih športnikov

Pravice in dolžnosti poklicnih športnikov so določene z zakonodajo, kolektivnimi pogodbami, pravili športnih zvez in individualnimi pogodbami med športnikom in klubom. V Sloveniji se status poklicnega športnika ureja predvsem z Zakonom o športu in delovno-pravno zakonodajo.

Pravice poklicnih športnikov

- *Pravica do pogodbe* – Poklicni športniki imajo pravico do pisne pogodbe s klubom ali delodajalcem, ki določa plačilo, trajanje sodelovanja, obveznosti in druge pogoje.
- *Pravica do plačila* – Športniki morajo prejemati redno plačilo, ki vključuje osnovno plačo, bonuse, premije in druge ugodnosti.
- *Socialna varnost* – Poklicni športniki imajo pravico do zdravstvenega in socialnega zavarovanja, vključno s pokojninskim in invalidskim zavarovanjem.
- *Pravica do dopusta in počitka* – Tudi športniki imajo pravico do določenega počitka, prostih dni in dopusta.
- *Pravica do varnega delovnega okolja* – Klubi in zveze morajo zagotavljati varne pogoje za treniranje in tekmovanja, vključno z zdravstveno oskrbo in rehabilitacijo v primeru poškodb.
- *Pravica do svobodnega prestopa* – Po izteku pogodbe ali pod določenimi pogoji imajo športniki pravico zamenjati klub.
- *Pravica do udeležbe v sindikatih* – Športniki se lahko združujejo v sindikate in druge organizacije za zaščito svojih pravic.
- *Pravica do izobraževanja* – Mnogi sistemi omogočajo športnikom prilagojeno izobraževanje, da se lahko pripravijo na drugo kariero po koncu športne poti.

Dolžnosti poklicnih športnikov

- *Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti* – Športniki morajo spoštovati pogodbo, se udeleževati treningov, tekem in klubskih aktivnosti.
- *Spoštovanje pravil kluba in športne zveze* – Upoštevati morajo disciplinarne in etične norme, kot so fair play, spoštovanje trenerjev, soigralcev in nasprotnikov.
- *Profesionalno vedenje* – Športniki morajo ohranjati dober ugled kluba in se izogibati dejanjem, ki bi lahko škodovala njihovi ekipi ali športu.
- *Skrb za telesno pripravljenost* – Odgovorni so za svojo fizično pripravljenost, prehrano in zdrav način življenja.
- *Sodelovanje z mediji in sponzorji* – Pogosto morajo sodelovati pri promocijskih aktivnostih kluba, intervjujih in dogodkih sponzorjev.
- *Doping in etika* – Dolžni so spoštovati protidopinška pravila in se izogibati nepoštenim praksam.

- *Pravočasno obveščanje o poškodbah* – V primeru poškodb morajo obvestiti zdravniško službo in slediti rehabilitaciji.

2.5.1 Socialna varnost

“Definicija socialne varnosti v najširšem smislu obsega pokritje vseh socialnih primerov, vključno s primeri socialne ogroženosti ali pomanjkanja, ne glede na to, ali se sistem uresničuje v okviru socialnih zavarovanj ali socialnega varstva.” (Kalčič: 17) Sodobni pojem socialne varnosti (social security) združuje socialno zavarovanje in socialno varstvo. V nekaterih državah v sistemu socialne varnosti prevladujejo značilnosti socialnega zavarovanja, v drugih značilnosti socialnega varstva. Sisteme socialne varnosti, v katerih je poudarek na socialnem zavarovanju, na kratko označujemo kot Bismarckove sisteme socialne varnosti. Tiste, ki so namenjeni vsemu prebivalstvu, vendar pa nudijo le določen nujen obseg pomoči, imenujemo ‘Beveridgeve’ sisteme socialne varnosti. Izraz ‘socialna varnost’ je bil v predpisih uporabljen že prej, preden je dobil današnji pomen. V pravni ureditvi je bil prvič uporabljen v ZDA leta 1935 (Social Security Act), vendar še ni obsegal vseh danes priznanih socialnih primerov. Socialna varnost predstavlja pomemben del socialne politike. Pravica do socialne varnosti je priznana v mednarodnih dokumentih, ki obravnavajo človekove pravice in vključena v ustave številnih držav, tudi v ustavo Republike Slovenije.

Socialna varnost in zavarovanja se urejajo preko obveznih socialnih zavarovanj. Obvezna socialna zavarovanja zajemajo pet zavarovanj, ki se urejajo preko enotnih obrazcev (M-1 prijava, M-2 odjava in M-3 sprememba podatkov). Zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni pa ni obvezno samo za delavce ampak tudi za osebe opredeljene v 17. in 18. členu ZZVZZ in se za njih urejajo preko obrazca M12 (VŠSD, 2000).

V obvezna socialna zavarovanja so zajeta naslednja zavarovanja:

- pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- zdravstveno zavarovanje,
- zavarovanje za starševsko varstvo,
- zavarovanje za primer brezposelnosti
- zavarovanje za dolgotrajno oskrbo.

Postopki, katerih zavezanci so pravne ali fizične osebe vpisane v Poslovni register Slovenije se izvajajo le elektronsko:

- preko portala SPOT,
- kadrovskega vmesnika, ki omogoča elektronski prenos podatkov iz kadrovske aplikacije pri delodajalcu ali
- na eni od točk SPOT, kjer elektronsko vlogo po vašem pooblastilu pripravi uslužbenec točke SPOT.

Stopnja prispevkov in plačevanje obveznega socialnega zavarovanja

Socialna varnost v Sloveniji temelji na plačevanju prispevkov, ki jih vsi zaposleni, njihovi delodajalci in samozaposleni plačujejo v sistem socialne varnosti. Višina prispevkov, ki jih plačujeta delodajalec in delavec, je določena z Zakonom o prispevkih za socialno varnost.

Prispevke za socialno varnost zaposlenih delavcev kot davčni odtegljaj odtegne in odvede delodajalec, plačajo pa se v breme delodajalca in v breme delavca ob izplačilu mesečne plače. Osnova za obračun prispevkov je bruto plača.

Stopnje prispevkov delodajalca in delavca so:

Tabela 1: Stopnje prispevkov

Prispevek za:	delodajalec	delavec
pokojninsko in invalidsko zavarovanje	8,85	15,50
obvezno zdravstveno zavarovanje	6,56	6,36
starševsko varstvo	0,10	0,10
zaposlovanje	0,06	0,14
zavarovanje za primer poškodbe	0,53	/
SKUPAJ:	16,10	22,10

Po navedenih stopnjah plačujeta prispevke tudi samostojni podjetnik in družbenik, ki je poslovodna oseba (SPOT.GOV.si, 2024).

2.6 Kratka predstavitev NZS

Nogometna zveza Slovenije je organizacija, ki že več kot 100 let bdi nad slovenskim nogometom. Med glavne uspehe v tem času štejeta dve uvrstitvi članske reprezentance na svetovno (2002 in 2010), ter dve na evropsko prvenstvo (2000 in 2024). Kljub temu, da se delo NZS po navadi v splošni javnosti ocenjuje preko slovenske članske reprezentance, pa je jedro delovanja osrednje slovenske nogometne organizacije precej globlje in širše.

Med poslanstva NZS namreč sodi skrb za razvoj in širjenje nogometa v Sloveniji, izobraževanje nogometašev, sodnikov, trenerjev in ostalih strokovnih delavcev, pa sodelovanje z vsemi organi in organizacijami, ki lahko prispevajo k razvoju športa in nogometa, spodbujanje nogometne igre v duhu fair playa, preprečevanje vseh oblik nedovoljene diskriminacije. V zadnjih letih je NZS z uspešno vpeljanim sistemom licenciranja nogometnih klubov vnesla večji red in

transparentnost tudi na klubske področje, kar je samo NZS še dodatno utrdilo kot stabilno in transparentno organizacijo.

Z zadnjo uvrstitvijo na evropsko prvenstvo v Nemčiji 2024 so se tudi za NZS odprle nove možnosti popularizacije sicer svetovno najbolj popularne moštvene igre, ki z dobrim in načrtnim delom NZS ter uspehi članske reprezentance dobiva zaslužen status tudi znotraj meja športno raznolike in izjemno uspešne Slovenije.

Tabela 2: Predstavitev NZS

Število medobčinskih nogometnih zvez:	9
Včlanjenih klubov:	265 (259 za leto 2023)
Število ekip:	1.453 (1.670 za leto 2023)
Poklicni igralci	394
Amaterji	26.119
Mladi do 18. leta	28.133
Futsal	5.021
Ženske	3.445
Skupaj	60.336 (73.472 za leto 2023)
Sodniki in pomočniki sodnikov:	
Mednarodni	25
Sodniki državnih lig	407
Drugi	340
Skupaj	747 (722 za leto 2023)
Trenerji:	1.690 (1.822 za leto 2023)
Največji štadioni:	Ljubljana - Stožice (15.507) Celje - Arena Petrol (13.059) Maribor - Ljudski vrt (11.833)

Vir: https://www.nzs.si/NZS/Predstavitev_NZS

2.6.1 Predstavitev Prve lige Telemach

Prvoligaško dogajanje v Sloveniji zanimivo zgodovino. Klubi so krstno sezono slovenskega prvenstva pričeli pred četrto stoletja, 18. avgusta 1991, ko se je v boj za zgodovinski prvi naslov državnega prvaka podalo kar 21 klubov.

Neobičajno število klubov je bila tudi posledica osamosvojitve in odcepitve države. Štirinajsterici klubov, ki so sezono poprej nastopali v takratnem republiškem tekmovanju, so se pridružili še Olimpija, ki je igrala v takratni prvi ligi, ter Izola, Maribor in Koper, ki so bili člani tretjega razreda jugoslovanskega nogometa. Nogometaši Beltincev in Zagorja so si nastop v krstni sezoni državnega prvenstva priigrali z zmagama v t.i. slovenski conski ligi, Ajdovci pa so napredovali po zmagi v dodatnih kvalifikacijah z Dravinjo.

Prvi naslov državnega prvaka je romal v roke nogometašev Olimpije, ki so krstno sezono sklenili pred Mariborom in Izolo, od prvoligaške družčine pa se je poslovila kar peterica klubov, saj je nogometna zveza število sodelujočih znižala na 18. Primorje, Rudar Trbovlje, Domžale, Medvode in Dekani so mesto prepustili prvakoma 2. SNL, mariborskemu Železničarju in novomeškemu Elanu. Olimpija je obranila naslov prvaka, tudi po sezoni 1992/93 pa se je klubov zožilo na 16, pri čemer je ostalo dve leti. Tudi leta 1994 in 1995 so se tretjega in četrtega naslova državnih prvakov veselili v taboru Olimpije, ki pa je v sezoni 1995/96, ko je ligo sestavljajo zgolj deset klubov, žezlo najboljšega kluba na Slovenskem predala Gorici, ki zgolj pet od skupno 36 krogov ni preživela na vrhu ligaške lestvice.

Goričani za razliko od Ljubljančanov niso ponovili uspeha, saj so se leta 1997 prvega naslova veselili v mariborskem taboru. Sezona 1996/97 še danes velja za najboljše obiskano, saj si je prvoligaške dvoboje v povprečju ogledalo 1.693 gledalcev, v omenjeni sezoni pa je padel tudi rekord obiska. V zadnjem krogu sezone se je v Ljudskem vrtu, kjer so gostovali Beltinci, zbralo 14.000 gledalcev, dosežek pa je bil izenačen 19 let kasneje, v derbiju Olimpije in Maribora. Leta 1997 se je pričela era Maribora, ki je trajala kar sedem sezon, v vmesnem času pa so se zgodile tudi reforme prvoligaške tekmovanja, saj je po treh sezonah z desetimi klubi v sezoni 1998/99 v prvoligaški eliti znova nastopala dvanajsterica.

Pri tem je ostalo vse do prelomne sezone 2005/06, ko se je število sodelujočih znova znižalo na deset klubov, pri tem pa je ostalo vse do danes. Še pred tem pa se je zaključila tudi serija Mariborčanov. Sezona 2003/04, ki se je zaključila s skupinama za prvaka in obstanek, je bila ena najbolj razburljivih, saj je o naslovu prvaka odločal zadnji, 32. krog, v boju za naslov prvaka pa so bili kar trije klubi. Maribor je s porazom v Murski Soboti zapravil vodilno pozicijo, kar je izkoristila Gorica in si z zmago proti Kopru zagotovila še drugi naslov prvaka, Olimpija pa se je povzpela na drugo mesto. Goričani, ki ob Mariboru in Celju nikoli niso zapustili prvoligaške družčine, so bili najboljši tudi leto zatem, ko so se od 1. SNL poslovili Olimpija, Mura in Ljubljana.

Po še tretjem zaporednem naslovu so nogometaši Gorice sezono 2006/07 sklenili na drugem mestu, za Domžalčani, ki so se s 17 točkami prednosti veselili prvega naslova v zgodovini kluba. Rumena zasedba je bila najboljša v državi tudi leto zatem, v sezoni 2008/09 pa so se na tron slovenskega nogometa znova zavihteli Mariborčani. Za razliko od devetdesetih Štajerci niso sestavili niza, saj so leta 2010 za zdaj edini naslov državnega prvaka slavili Koprčani. Kanarčkom za razliko od četverice predhodnikov ni uspelo obraniti dosežka, saj so se po sezoni premora na vrh prvoligaške razpredelnice znova zavihteli vijoličasti.

Mariborčani so med leti 2011 in 2015 nanizali pet zaporednih naslovov, štirikrat igrali tudi v skupinskem delu evropskih tekmovanj, v minuli sezoni 2015/16 pa so štajersko vladavino in pohod na že 14. naslov državnega prvaka prekinili nogometaši ljubljanske Olimpije, ki je postala še šesti klub v zgodovini slovenskega prvenstva z naslov državnega prvaka.

V sezoni 2019/20, ki jo je za nekaj časa prekinila epidemija koronavirusa, so prvi naslov državnih prvakov slavili v Celju in z lovoriko obeležili stoletnico nogometnega delovanja v knežjem mestu. Trideseta izdaja slovenskega prvenstva je dala še osmega prvaka, po dramatičnem zaključku prvenstva so lovoriko dvignili v taboru Nogometne šole Mura.

Po treh letih premora so se v sezoni 2021/22 vnovič veselili v mestu ob Dravi. Nogometaši Maribora so 16. naslov državnega prvaka potrdili z zmago v zadnjem krogu prvenstva, na zelenici prejšnjega prvaka, v soboški Fazaneriji. Leta 2023 so dvojno krono proslavljali v prestolnici, nogometaši Olimpije so ob pokalnem osvojitvi tudi naslov državnih prvakov.

Vir: https://www.prvaliga.si/Klubska_tekmovanja/Prva_liga/Zgodovina

2.6.2 Predstavitev 2. SNL

Tako kot pri tekmovanju na najvišjem, prvoligaškem rangu, se je z osamosvojitvijo Slovenije precej sprememb zgodilo tudi pri drugo-ligaški ravni slovenskega nogometa.

Uvodna sezona 1991/92 je ponudila dva zmagovalca, saj je bila 2. SNL organizirana v dveh skupinah s po 14 klubi. V zahodni skupini je slavil novomeški Studio D, na vzhodu pa je bil najboljši mariborski Železničar. Dvojec je napredoval v prvoligaško konkurenco, zaradi reorganizacije tekmovanja pa si je novo sezono 2. SNL zagotovilo zgolj devet klubov krstne sezone. Med sezonami 1992/93 ter 2002/03, torej kar enajst let, drugo-ligaško tekmovanje, vsaj kar se tiče števila sodelujočih klubov, ni doživljalo sprememb, ne glede na spremembe na vrhu klubske nogometne piramide, saj se je v 2. SNL merilo 16 klubov.

So pa spremembe v 1. SNL vplivale na napredovanje drugo-ligašev. Tako sta Šmartno in Nafta v sezoni 1994/95 ostala brez uvrstitve med prvoligaše, saj sta bila v dodatnih kvalifikacijah za 1. SNL, ki se je tedaj s 16 skrčila na deset klubov, boljša Izola in Vevče. Naslednji dve sezoni je liga štela 12 klubov, že pred sezono 2005/06 pa se je tekmovanje z novo reformo, podobno kot v 1. SNL, zožilo na deseterico klubov in tako je ostalo do leta 2016.

Od sezone 2016/17 v 2. SNL nastopa šestnajsterica klubov, ki igrajo dvokrožni sistem tekmovanja. Napredovanje med prvoligaše si priigra prvak, drugo uvrščena ekipa pa z deveto uvrščenim prvoligašem igra dodatne kvalifikacije za popolnitev Prve lige Telekom Slovenije. Zadnje uvrščeni ekipi izpadeta v tretji rang slovenskega nogometa.

V sezoni 2023/24 v Prvi ligi Telekom Slovenije igra kar osem klubov, ki so v preteklosti že osvojili naslov prvaka 2. SNL, brez tega sta zgolj Celje in Maribor, ki pa v času samostojnosti še nista izpadla med drugo-ligaše. V drugem rangu slovenskega nogometa bo v aktualni sezoni nastopalo šest klubov, ki so že okusili slast zmagovalca 2. SNL, to so Ajdovci, Dekančani, Goričani, Kranjčani, Novomeščani in Velenjčani.

Vir: https://www.nzs.si/Klubska_tekmovanja/2_slovenska_nogometna_liga/Zgodovina

2.7 Pravilnik o licenciranju nogometnih klubov

Pravilnik o licenciranju nogometnih klubov in finančni vzdržnosti, ki ga je sprejela Nogometna zveza Slovenije (NZS), določa pogoje in merila, ki jih morajo izpolnjevati nogometni klubi za pridobitev licence za nastopanje v različnih tekmovanjih. Ta pravilnik je bil nazadnje posodobljen decembra 2024 in je usklajen z najnovejšimi smernicami Evropske nogometne zveze (UEFA).

Ključni kriteriji za pridobitev licence vključujejo:

- **Športni kriteriji:** Zahtevajo ustrezno strokovno usposobljenost trenerskega kadra, razvoj mladinskih programov ter vzpostavitev struktur za medicinsko oskrbo igralcev.
- **Infrastrukturni kriteriji:** Določajo standarde, ki jih morajo izpolnjevati stadioni in drugi objekti, vključno z varnostnimi zahtevami, kapaciteto, kakovostjo igrišč ter ustrezno opremo za medijske prenose.
- **Pravni kriteriji:** Klubi morajo imeti jasno pravno strukturo in lastništvo, skladno z nacionalnimi zakoni in predpisi NZS.
- **Finančni kriteriji:** Poudarjajo finančno stabilnost klubov, kar vključuje predložitev revidiranih finančnih poročil, dokazila o poravnanih obveznostih do zaposlenih, igralcev in davčnih organov ter načrte za prihodnje finančno poslovanje (NZS, 2023).

Postopek licenciranja poteka vsako leto pred začetkom nove tekmovalne sezone. Klubi morajo pravočasno oddati vso zahtevano dokumentacijo, ki jo nato pregledajo pristojni organi NZS. V primeru neizpolnjevanja določenih kriterijev lahko klub izgubi pravico do nastopanja v določenem tekmovanju. Tako se je na primer zgodilo v sezoni 2024/2025, ko NK Rogaška ni pridobila licence za nastop v 1. SNL zaradi neizpolnjevanja infrastrukturnih, športnih, pravnih in finančnih kriterijev (Nogomania, 2024).

2.8 Navodila za tekmovanje v 2. SNL

Za tekmovanje v 2. Slovenski nogometni ligi (2. SNL) v sezoni 2024/2025 so bila izdana podrobna navodila, ki jih je pripravila Nogometna zveza Slovenije (NZS). Ta navodila urejajo različne vidike tekmovanja, vključno z organizacijo tekem, pravili za igralce in klube ter medijskimi pravicami.

Ključne točke navodil za 2. SNL 2024/2025:

- **Tekmovalni dnevi:** Glavna dneva za odigravanje tekem sta sobota in nedelja. Izjemoma se lahko tekme igrajo tudi v petek ali ponedeljek, odvisno od odločitve vodstva tekmovanja.
- **Koledar tekmovanj:** Vodstvo tekmovanja določi koledar praviloma tri mesece pred začetkom sezone. Ta koledar vključuje razpored tekem in datume, v katerih se morajo tekme odigrati.

- **Varnost na tekmah:** Prepovedano je prinašanje in uporaba pirotehničnih sredstev ali drugih nevarnih predmetov, ki bi lahko ogrozili varnost udeležencev. Prav tako je omejena prodaja in ponudba alkoholnih pijač v skladu z veljavno zakonodajo.
- **Spodbujanje strpnosti:** Strogo je prepovedano kakršnokoli spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti. Kršitve teh določil se kaznujejo v skladu z Disciplinskim pravilnikom NZS.
- **Medijske pravice:** Televizija Sportklub TV je medijski partner 2. SNL za sezono 2024/2025 in bo prenašala med 20 in 30 tekem. NZS bo prav tako prenašala določene tekme preko svojih spletnih kanalov.
- **Akreditacije:** Uporablja se enoten akreditacijski sistem NZS za klube, medijske predstavnike in izvedbene ekipe nosilca TV pravic (NZS, 2024).

Poleg tega je Izvršni odbor NZS februarja 2025 potrdil nekatere spremembe pravilnikov, ki vplivajo na sestavo ekip v 2. SNL. Od sezone 2025/2026 bodo klubi morali v zapisnik tekme vključiti 12 doma vzgojenih igralcev, tekmo pa bosta morala začeti najmanj dva nogometaša, ki imajo pravico nastopa za slovensko reprezentanco U21. Prav tako bodo klubi v 2. SNL lahko registrirali največ dva igralca, ki nimata državljanstva Slovenije ali držav Evropske unije (Delo, 2025).

3 NAMEN IN PROBLEM NALOGE

Nogomet je eden izmed najbolj priljubljenih in razširjenih športov na svetu, pri čemer številni mladi nogometaši sanjajo o tem, da bi postali profesionalci. Vendar pa poleg vsakodnevnih treningov, tekem in vzdrževanja telesne pripravljenosti poklicni nogometaš v Sloveniji nosi tudi finančne in pravne obveznosti, ki jih pogosto javnost in celo sami igralci pred podpisom profesionalne pogodbe ne poznajo dovolj dobro.

Namen te raziskovalne naloge je podrobneje analizirati pravni in finančni okvir statusa poklicnega nogometaša v Sloveniji ter osvetliti prednosti in izzive, s katerimi se nogometaši soočajo v tem sistemu. Raziskava se osredotoča predvsem na zahtevo, da mora vsak profesionalni nogometaš v Sloveniji za prejem plače odpreti svoj status samostojnega podjetnika (s. p.). Takšen sistem je v Evropi izjemno redek, saj poleg Slovenije obstaja le še v dveh državah. Ta zahteva prinaša specifične finančne in pravne obveznosti, ki vplivajo na stabilnost prihodkov nogometašev ter njihovo socialno varnost.

Raziskava bo pojasnila, kako nogometaši v Sloveniji prejemajo plačo, kdaj jo dobijo, ali je redna ter kakšne so posledice morebitne zamude ali neizpolnitve pogodbenih obveznosti s strani kluba. Prav tako bo osvetlila sistem mesečnega plačevanja davkov in prispevkov, ki jih morajo nogometaši poravnati ne glede na to, ali so v določenem mesecu prejeli plačilo ali ne. Ta vidik je ključen za razumevanje finančnih tveganj, s katerimi se soočajo slovenski poklicni nogometaši.

Za izbiro te teme sem se odločil, ker moj stric igra profesionalni nogomet, kar mi je omogočilo vpogled v številne izzive, s katerimi se soočajo nogometaši zunaj same igre. Pogosto se govori

zgolj o njihovih športnih dosežkih, medtem ko so pravni in finančni vidiki njihovega statusa manj poznani širši javnosti. Ta raziskava razkriva realnost statusa poklicnega nogometaša v Sloveniji in prispeva k boljšemu razumevanju njegovega delovanja ter morebitnih izboljšav sistema v prihodnosti.

4 CILJI

Cilji raziskovalne naloge so:

- Predstaviti želim pravno podlago za status poklicnega športnika v nogometu v Sloveniji.
- Ugotoviti želim koliko poklicnih športnikov v nogometu imamo v Sloveniji.
- Ugotoviti želim kakšen je socialni status v smislu dohodkov poklicnega športnika v nogometu v Sloveniji.
- Ugotoviti želim kaj je največji problem statusa poklicnega športnika v nogometu v Sloveniji.
- Ugotoviti želim kakšno je razmerje sistema poslovanja v Sloveniji z poslovanjem v tujini.

5 HIPOTEZE

Na podlagi ciljev raziskovalne naloge sem postavil naslednje hipoteze:

- Hipoteza 1: V Sloveniji je od 200-300 poklicnih športnikov v nogometu.
- Hipoteza 2: Povprečni dohodek profesionalnega nogometaša v 1. slovenski nogometni ligi je od 2.000 do 2.500 evrov.
- Hipoteza 3: Največji problem statusa poklicnega športnika v nogometu v Sloveniji je neredno izplačevanje dohodkov s strani klubov.
- Hipoteza 4: Večina poklicnih nogometašev v Sloveniji ima status s. p., kar jim omogoča večjo fleksibilnost, a hkrati pomeni večje finančne in administrativne obremenitve.
- Hipoteza 5: V primerjavi s tujino so slovenski nogometaši slabše socialno zaščiteni in imajo manj ugodne delovne pogoje.

6 METODE DELA

Uporabil sem naslednje metode dela:

- ⇒ teoretičen pregled strokovne literature na področju poklicnih športnikov v nogometu v Sloveniji,
- ⇒ že obstoječi viri na to problematiko, pridobljeni iz bibliotekarske baze Cobiss,
- ⇒ analiza zakonodaje in pravilnikov,
- ⇒ statistična analiza števila poklicnih nogometašev in njihovih dohodkov,
- ⇒ izdelava vprašalnika za intervjuvance,

- ⇒ intervju – Marko Levovnik (predsednik SPINS),
- ⇒ intervju – Rok Brajnik (Strokovni sodelavec za tekmovanja in licenciranje NZS),
- ⇒ intervju – Tilen Klemenčič (profesionalni nogometaš, ND PRIMORJE),
- ⇒ intervju – Lev Bohinc (profesionalni nogometaš, NK DOMŽALE).

7 PRAKTIČEN DEL – PREVERJANJE HIPOTEZ

7.1 Statistična analiza vseh profesionalnih pogodb v 1. SNL

DNŠ MURA – 38 profesionalnih pogodb,
FC KOPER – 30 profesionalnih pogodb,
ND LENDAVA 1903 – 19 profesionalnih pogodb,
ND PRIMORJE – 25 profesionalnih pogodb,
NK BRAVO -18 profesionalnih pogodb,
NK CELJE – 52 profesionalnih pogodb,
NK DOMŽALE – 44 profesionalnih pogodb,
NK MARIBOR BRANIK – 46 profesionalnih pogodb,
NK RADOMLJE – 14 profesionalnih pogodb,
ŠD NK OLIMPIJA LJUBLJANA – 38 profesionalnih pogodb (NZS, 2024).

Iz analize podatkov, ki so dostopni na spletni strani Nogometne zveze Slovenije (NZS, 2024) je razvidno, da ima v klubih 1. SNL (Prva liga Telemach) sklenjeno profesionalno pogodbo **324 nogometašev**.

Statistična analiza za ostale lige

ND BELTINCI – 4 profesionalne pogodbe,
ND BILJE – 1 profesionalna pogodba,
ND DRAVINJA – 1 profesionalna pogodba,
ND GORICA – 8 profesionalnih pogodb,
ND ILIRIJA 1911 – 1 profesionalna pogodba,
ND SLOVAN – 2 profesionalni pogodbi,
NK ALUMINIJ KIDRIČEVO – 11 profesionalnih pogodb,
NK BISTRICA IZ SLOVENSKE BISTRICE – 1 profesionalna pogodba,
NK BRINJE-GROSUPLJE – 1 profesionalna pogodba,
NK DRAVA PTUJ – 1 profesionalna pogodba,
NK JADRAN DEKANI – 1 profesionalna pogodba,
NK KRKA – 10 profesionalnih pogodb,
NK RUDAR VELENJE – 7 profesionalnih pogodb,
NK TABOR SEŽANA – 15 profesionalnih pogodb,
NK TRIGLAV KRANJ – 5 profesionalnih pogodb,
NK IZOLA – 1 profesionalna pogodba (NZS, 2024).

Iz analize podatkov, ki so dostopni na spletni strani Nogometne zveze Slovenije (NZS, 2024) je razvidno, da ima v klubih 2. SNL sklenjeno profesionalno pogodbo **70 nogometašev**. Skupno število profesionalnih nogometašev – poklicnih športnikov z odprtim s. p., ki igrajo pod okriljem Nogometne zveze Slovenije je **394**.

Glede na vse zbrane podatke, lahko **hipotezo H1**: »V Sloveniji je od 200-300 poklicnih športnikov v nogometu.« **ZAVRNEM**

7.2 Povprečni dohodek poklicnih nogometašev v Sloveniji

Edini podatek, ki sem ga uspel pridobiti glede povprečne plače poklicnega nogometaša v Sloveniji razkriva poročilo, ki ga je za leto 2018 izdal Sporting Intelligence. Povprečno naj bi nogometaš v slovenskem klubu na leto zaslužil 28.786 evrov oziroma nekaj manj kot 2.400 evrov mesečno (Sporting Intelligence, 2018, povzeto po: Mariborinfo.com, 2019).

Glede na podatke iz leta 2019 lahko samo špekuliramo, da so se plače od takrat povečale za približno 20 % (nekako v rangu uradne inflacije) in bi tako lahko prišli do izračuna povprečne plače v lanskem letu 2024 na **nekje 2900 evrov**, vendar kot rečeno ne gre za natančne podatke.

Veliko nam lahko povedo podatki iz Tabele 3, ki predstavljajo letne proračune klubov za leto 2023, ki so nastopali v 1. SNL. Iz tabele je razvidno, da imajo klubi zelo različne proračune in prihodke, tako da lahko sklepamo, da so tudi plače med klubi zelo različne.

Tabela 3: Prihodki klubov slovenske prve nogometne lige v evrih v letu 2023

Klubi	2023	sprememba (2023-2022)
NK Bravo*	2.193.506	416.158
NK Celje*	4.598.609	2.760.560
NK Domžale*	5.025.122	525.440
NK Maribor Branik	9.642.060	230.497
ND Lendava 1903	2.251.796	329.672
Društvo Nogometna šola Mura*	5.383.345	772.624
FC Koper	2.666.843	-524.418
NK Radomlje	1.895.699	168.427
ND Primorje Ajdovščina	314.017	48.691
NK Olimpija Ljubljana*	9.485.021	7.210.639

*konsolidirano letno poročilo

Vir: letna poročila nogometnih klubov, društev in šol

Ne glede na vse zbrane podatke, zaradi pomanjkanja verodostojnih podatkov, ne moremo **hipotezo H2**: »Povprečni dohodek profesionalnega nogometaša v 1. slovenski nogometni ligi je od 2.000 do 2.500 evrov.« **NE POTRDITI IN NE ZAVRNITI**.

7.3 Največji problem statusa poklicnega športnika v nogometu v Sloveniji

Tilen Klemenčič: »V slovenskem prostoru med največje izzive sodita predvsem neredno izplačevanje plač ter pogosta tveganja za poškodbe.«

»V slovenskem nogometu predstavlja redno plačevanje davkov in prispevkov enega največjih izzivov, saj so te obveznosti neodvisne od dejanskega prejema plače. To pomeni, da mora igralec vsak mesec poravnati svoje davčne in socialne obveznosti, ne glede na to, ali mu je klub pravočasno izplačal dogovorjeni dohodek. Ker izplačila v nekaterih klubih niso vedno redna, to ustvarja finančno negotovost za igralce in dodatno obremenjuje njihovo profesionalno kariero.«

»V Sloveniji je to močno odvisno od posameznega kluba. V zadnjih dveh klubih, kjer sem igral, je bilo neredno izplačevanje plač stalna težava. Verjamem pa, da se s podobnimi izzivi soočajo tudi v številnih drugih klubih.«

Marko Levovnik: »Najpogostejše pritožbe poklicnih igralcev so: plačilna nedisciplina, manjše kršitve pogodb (npr. odstranitev igralcev iz prvih ekip, verbalno nasilje, grožnje za prekinitev pogodbe.«

Rok Brajnik: NZS obravnava spore med igralci in klubi, ki nastanejo zaradi kršenja pogodb ali zamud pri plačilih s posvetovanjem in mediacijo, disciplinskimi postopki in arbitražo NZS. Disciplinsko sankcioniranje klubov je v večini primerov posledica nešportnega in neprimerne vedenja navijačev oziroma kršitev prepisov NZS v sklopu tekmovanj,

Glede na vse zbrane podatke in analize intervjuvancev, lahko **hipotezo H3**: »Največji problem statusa poklicnega športnika v nogometu v Sloveniji je neredno izplačevanje dohodkov iz strani klubov.« **POTRDIM**

To hipotezo potrjujem, z njo pa so se strinjali tudi intervjuvanci. Razlog se skriva v slabšem finančnem poslovanju in likvidnosti dohodkov klubov, vendar verjamem da se bodo pogoji v prihodnosti izboljšali.

7.4 Prednosti in slabosti statusa s. p.

Marko Levovnik: »Največja pomanjkljivost je status samozaposlenega. Slovenija je ena izmed treh evropskih držav, ki še pozna ta status. Ostale države poznajo izključno pogodbo o zaposlitvi. V Sloveniji je ta status zakoreninjen od leta 1998, ko se je sprejel prvi zakon o športu. S tem zakonom smo hoteli legalizirati izplačevanja na črno, ki so se dogajale od leta 1991 do leta 1998. Legalizirali so jih s statusom poklicnega športnika, ki je enak statusu s. p. (samostojni podjetnik) ali samozaposlenega delavca. Klubi status izkoriščajo v svojo korist, saj so igralci

tisti, ki so dolžni vsak mesec plačevati prispevke in ostale dajatve državi. Ne glede na to ali dobijo plačo ali ne.»

Tilen Klemenčič: *»Po mojem mnenju nekih velikih prednosti ni. Mogoče je prednost to, da si lahko sam reguliraš vnaprejšnje plačilo davkov oz. prispevkov za pokojnino, da imaš po koncu nogometne kariere lahko višjo pokojnino. Pri redni zaposlitvi tega sam ne moreš določati in je odvisno le od tvojega mesečnega dohodka.»*

»V slovenskem nogometu predstavlja redno plačevanje davkov in prispevkov enega največjih izzivov, saj so te obveznosti neodvisne od dejanskega prejema plače. To pomeni, da mora igralec vsak mesec poravnati svoje davčne in socialne obveznosti, ne glede na to, ali mu je klub pravočasno izplačal dogovorjeni dohodek. Ker izplačila v nekaterih klubih niso vedno redna, to ustvarja finančno negotovost za igralce in dodatno obremenjuje njihovo profesionalno kariero.»

Lev Bohinc: *»Mladi nogometaši imamo podporo zgolj pri starših glede vprašanj finančnih in pravnih vidikov, potem pa je odvisno, koliko so starši seznanjeni s tem in kako sposobni so pridobiti informacije pri ustreznih strokovnjakih. Odvisno je tudi od vsakega posameznika – nogometaša, koliko se sam angažira in se seznanja. Nisem pa seznanjen, da bi obstajala kakšna institucija, na katero bi se mladi nogometaš lahko obrnil za te informacije.»*

»Izziv je razumeti nogometni svet, njegovo finančno (ne)stabilnost in način razmišljanja posameznih trenerjev. Vsakokrat znova se je treba prilagoditi zahtevam kluba in biti fleksibilen.»

Glede na vse zbrane podatke in analize intervjuvancev, lahko **hipotezo H4:** *»Večina poklicnih nogometašev v Sloveniji ima status s. p., kar jim omogoča večjo fleksibilnost, a hkrati pomeni večje finančne in administrativne obremenitve.»* **POTRDIM**

7.5 Primerjava statusa s tujino

Rok Brajnik: *»Načrti NZS za izboljšanje pogojev za profesionalne nogometaše in klube vključujejo izboljšanje infrastrukture, zagotavljanje finančne stabilnosti skozi okrepljen nadzor nad financami klubov in pomoč pri pridobivanju sponzorstev in sredstev z naslova TV pravic. Prav tako bo NZS še naprej skrbel za podporo igralcem in izobraževanje oziroma vlaganje v znanje nogometnih deležnikov. Pomemben cilj je tudi povečanje mednarodne konkurenčnosti klubov in reprezentanc.»*

Tilen Klemenčič: *»Ne morem z gotovostjo trditi, vendar verjamem, da je v drugih državah to področje bolj urejeno in na višji ravni.»*

Glede na vse zbrane podatke in analize intervjuvancev, lahko **hipotezo H5:** *»V primerjavi s tujino so slovenski nogometaši slabše socialno zaščiteni in imajo manj ugodne delovne pogoje.»* **POTRDIM**

Hipotezo potrjujem. Slovenski nogometaši so v primerjavi s tujimi manj socialno zaščiteni predvsem zaradi statusa samozaposlenega, slabše pravne varnosti pri izplačilih in pomanjkanja dolgoročnih finančnih varnostnih mehanizmov. Čeprav so bile dosežene izboljšave pri reprezentanci, nogometašice še vedno nimajo enakih pogojev, npr. glede izbire stadionov.

8 ZAKLJUČEK

Delo na tej raziskovalni nalogi mi je bilo v veliko veselje, saj sem sledil viziji, da bom s tem pomagal ostalim nogometašem, ki se podajajo na profesionalno pot, a ne vedo, kaj vse jih čaka poleg igre na igrišču. Poklicni nogomet v Sloveniji ni samo treniranje in igranje tekem – vsak igravec mora imeti svoj s. p., plačevati prispevke in davke, ne glede na to, ali je plačo sploh prejel. To se mi je vedno zdelo zanimivo in hkrati tudi malo nepravilno, zato sem želel raziskati, kako vse skupaj deluje.

Ko zdaj pogledam nazaj, sem res vesel, da sem se lotil te teme. Spoznal sem veliko stvari, o katerih prej nisem razmišljal, in dobil priložnost slišati zgodbe nogometašev, ki ta sistem dejansko živijo. Ob prebiranju intervjujev sem čutil veliko emocij in hvaležnosti, da so mi sogovorniki zaupali svoje izkušnje. Skozi to nalogo sem tudi sam osebno napredoval – ne samo kot raziskovalec, ampak tudi kot nekdo, ki zdaj bolje razume, kako je biti profesionalni nogometaš v Sloveniji.

Občutek, ko primerjam, kaj sem vedel na začetku in kaj vem zdaj, je neverjeten. Takšne raziskave ti dajo samozavest in občutek, da si nekaj dosegel s svojim trdom. In mislim, da je ravno to najpomembnejše – da skozi izzive rasteš in postajaš močnejši. Upam, da bo ta naloga pomagala čim večjemu številu ljudi, da bodo lažje razumeli sistem, v katerem delujejo slovenski nogometaši, in jim morda olajšala kakšno odločitev v prihodnosti.

9 VIRI IN LITERATURA

Delo (2025). NZS potrdila nova pravila za novo sezono in razpisala volitve. [online]. 2025 [Pridobljeno 25. januarja 2025]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.delo.si/sport/nogomet/nzs-potrdil-nova-pravila-za-novo-sezono-in-razpisala-volitve>

GOV.si (2023). Dodatek k pokojnini na področju športa. [online]. 2023 [Pridobljeno 25. decembra 2024]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.gov.si teme/dodatek-k-pokojnini-na-podrocju-sporta/>

Mažgon, L. (2011). *Status poklicnega športnika v kolektivnih športnih v Sloveniji*. Diplomsko delo. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za družbene vede. [online]. 2011 [Pridobljeno 27. dec. 2024]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/mazgon-luka.pdf>

Mariborinfo.com (2019). Takšne plače prejema nogometaši v slovenski ligi [online]. 2019 [Citirano 20. feb. 2025]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://mariborinfo.com/novica/sport/razkrito-taksne-place-prejemajo-nogometasi-v-slovenski-ligi/28746?page=0%2C0%2C%2C%2C%2C1>

NZS (2021). *Predstavitev Nogometne zveze Slovenije* [online]. 2021 [Citirano 28. feb. 2025]. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.nzs.si/NZS/Predstavitev_NZS

NZS (2025). *Prva liga Telemach: Zgodovina* [online] 2025 [Pridobljeno 27. feb. 2025]. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.prvaliga.si/Klubska_tekmovanja/Prva_liga/Zgodovina

Nogomania (2024). Rogaška ni dobila licence za Prvo ligo! Radomlje ne bodo igrale kvalifikacij za obstanek. [online]. 2024 [Pridobljeno 20. december 2024]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.nogomania.com/Novica/NZS-je-potrdila-Rogaska-ni-dobila-licence-za-Prvo-ligo-Radomlje-ne-bodo-igrale-kvalifikacij-za-obstanek>

NZS (2024). 2. SNL. Zgodovina 2. slovenske nogometne lige [online]. 2024 [Pridobljeno 18. december 2024]. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.nzs.si/Klubska_tekmovanja/2_slovenska_nogometna_liga/Zgodovina

NZS (2024). Pregled pogodb med igralci in klubi 1. SNL na dan 07.11.2024. [online]. 2024 [Pridobljeno 22. decembra 2024]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.nzs.si/Doc/Info/Pregled%20pogodb%20med%20igralci%20in%20klubi%201.SNL%20na%20dan%2007.11.2024.pdf>

NZS (2024). *Pregled pogodb med igralci in klubi ostalih lig na dan 07.11.2024*. [online]. 2024 [Pridobljeno 22. decembra 2024]. Dostopno na spletnem naslovu:

<https://www.nzs.si/Doc/Info/Pregled%20pogodb%20med%20igralci%20in%20klubi%20ostalih%20lig%20na%20dan%2007.11.2024.pdf>

Strokovna služba NZS. (2024). Navodila za tekmovanje v 2. SNL za tekmovalno leto 2024/2025. [online]. 2024 [Pridobljeno 22. dec. 2024]. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.nzs.si/Doc/Info/2024/Navodila_2425_2SNL.pdf

SPINS – *Sindikata profesionalnih igralcev nogometa Slovenije*. (2025). Uradna spletna stran SPINS [online]. 2025 [Pridobljeno 27. januar. 2025]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.spins.si/nogometasi>

SPINS – *Sindikata profesionalnih igralcev nogometa Slovenije*. (2024). Zakonodaja [online]. 2024 [Pridobljeno 10. december. 2024]. Dostopno na spletnem naslovu: http://www.spins.si/sportna_zakonodaja

SPOT.GOV.si (2024). Socialna varnost in zavarovanja [online]. 2024 [Pridobljeno 7. december 2025]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://spot.gov.si/sl/poslovanje/zaposlovanje-in-delovno-razmerje/socialna-varnost-in-zavarovanja/>

Strokovna služba NZS. (2023). *Pravilnik o licenciranju nogometnih klubov in finančni vzdržnosti*. [online]. 2023 [Pridobljeno 17. januar. 2025]. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.nzs.si/Doc/Info/2024/Pravilnik%20o%20licenciranju%20nogometnih%20klubov_V7.1_30112023.pdf

VŠSD (2000). *Socialna varnost*. Študijsko gradivo. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo

10 PRILOGE

10.1 INTERVJUJI

MARKO LEVOVNIK (predsednik SPINS)

1. Kako bi opisali glavno poslanstvo in cilje SPINS-a?

SPINS je organizacija v katero se včlanijo nogometaši in nogometašice z namenom združevanja in hkrati zaradi ugodnosti, ki jih čas v sindikatu prinaša. Npr. pomoč v primeru težav kršenja pogodb oz. pomoč pri kakršnih koli težavah s klubom, agentom ali katerim koli drugim deležnikom. SPINS ponuja tudi vsebine ugodnosti članstva: pomoč pri končanju formalne izobrazbe, tečaji usposabljanja, humanitarni projekti, družbeno koristni projekti. Kjer nogometaša oz. nogometašico približujejo lokalni skupnosti, skrbijo tudi za njihovo promocijo.

2. Koliko članov trenutno šteje vaš sindikat, in kakšen je trend članstva v zadnjih letih?

Od leta 2003 do danes je bilo v sindikat včlanjenih približno 1.400 članov in članic, približno polovica je aktivnih.

3. Katere vrste pritožb nogometašev so najpogostejše, s katerimi se srečujete?

Najpogostejše pritožbe so:

-plačilna nedisciplina

-manjše kršitve pogodb(npr. Odstranitev igralcev iz prvih ekip, verbalno nasilje, grožnje za prekinitev pogodbe)

4. Ali opazate rast ali upad števila pritožb v zadnjih letih? Zakaj menite, da je temu tako?

Resnih pritožb oz. postopkov od leta 2017 več ni, saj imajo vsi profesionalni nogometaši v Sloveniji enotno pogodbo. To pomeni, da ima vsak nogometaš, ki podpiše pogodbo, enako pogodbo. Te pa se lahko spremenijo le v treh členih: osebni podatki, trajanje pogodbe in višina mesečnih dohodkov oz. bonusov. Nogometaši so pri sklenitvi pogodb izredno dobro zaščiteni, za kar poskrbi naš sindikat.

5. Kako sindikat postopkovno obravnava pritožbe igralcev – od prvega kontakta do rešitve primera?

Največkrat gre za opomin, ki sindikat v imenu igralca pripravi, igralec ga samo podpiše. Opomin pošlje v priporočeno pošiljko v klub. Klub ima 10 dni da na opomin odgovori, v nasprotnem primeru sindikat sproži postopek pri disciplinskem sodniku na NZS. Od tukaj naprej sindikat več nima vpliva. Zapleteni postopki se lahko zavlečejo tudi za več 3 mesece. V postopku se ravnamo po disciplinskem pravilniku NZS.

Vir:https://www.nzs.si/Doc/Info/2020/5%20%20Disciplinski%20pravilnik%20NZS_V4.2_22122020_%C4%8Distopis.pdf

6. Kakšen je vaš odnos s klubi pri reševanju teh vprašanj? So klubi sodelovalni ali se pogosto pojavljajo nesoglasja?

Sindikata je s klubi v dobrih odnosih. Probleme igralcev največkrat s klubi poskušajo rešiti še preden sprožijo kakršne koli postopke.

7. Kako ocenjujete pravni in socialni status poklicnega nogometaša v Sloveniji? Kje vidite največje pomanjkljivosti?

Največja pomanjkljivost je status samozaposlenega. Slovenija je ena izmed treh evropskih držav, ki še pozna ta status. Ostale države poznajo izključno pogodbo o zaposlitvi. V Sloveniji je ta status zakoreninjen od leta 1998, ko se je sprejel prvi zakon o športu. S tem zakonom smo hoteli legalizirati izplačevanja na črno, ki so se dogajale od leta 1991 do leta 1998. Legalizirali so jih s statusom poklicnega športnika, ki je enak statusu s. p. (samostojni podjetnik) ali samozaposlenega delavca. Klubi status izkoriščajo v svojo korist, saj so igralci tisti, ki so dolžni vsak mesec plačevati prispevke in ostale dajatve državi. Ne glede na to ali dobijo plačo ali ne.

8. Ali sindikat sodeluje z vlado ali drugimi institucijami za izboljšanje delovnih pogojev poklicnih nogometašev?

Sodeluje s predstavniki ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, kjer je oddelek, ki skrbi izključno za področje športa. Prav tako sodelujejo z ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, s katerimi rešujejo del vsebine, ki se nanaša na delovna razmerja.

9. Kako SPINS podpira igralce pri prehodu iz profesionalne kariere v drugo poklicno življenje?

Mlade spodbujajo, da zaključijo formalno izobrazbo. Športnikom pomagajo tako, da se povežejo z izobraževalnimi institucijami. Poskrbijo za to, da profesorji oz. učitelji športniku pomagajo pri zaključku izobraževanja. Z napotki jih usmerjamo v začetek razmišljanja v ta prehod med zaključkom kariere in zaposlitvijo.

10. Katere so največje uspešne pobude ali projekti SPINS-a, ki so vplivali na boljši status nogometašev?

Enotna pogodba za igranje profesionalnega nogometa in pa enotna pogodba za delo trenerja v Sloveniji. To sta dva mejnika, ki sta izredno pomembna za zaščito statusnih pravic, tako nogometašev kot trenerjev. Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov, ki smo ga skupaj z vlado v državnem zboru sprejeli leta 2015. V letu 2017 pa je zaradi neizpolnjenih pogojev propadel. Šlo je za premostitveni sklad, kjer športnik med svojo kariero neobdavčeno varčuje sredstva. Po končani karieri sredstva pod davčno mnogo ugodnejšimi pogoji dobi izplačano. Premostitveno zavarovanje temelji na plačevanju prispevkov poklicnih in vrhunskih športnikov ter na zavezi države, da bo premostitveno zavarovanje podpirala z ustreznimi davčnimi olajšavami.

11. Kako financirate delovanje sindikata, in ali so finančne omejitve kdaj ovira pri doseganju ciljev?

Manjši odstotek financiranja predstavljajo članarine. Vsak nogometaš, ki si želi postati polnopravni član oz. brezplačno koristiti ugodnosti, ki jih članstvo prinaša, mora vsako sezono plačati članarino. Za profesionalne nogometaše članarina znaša 100 evrov, za amaterske pa 50 evrov. V večjem odstotku se sindikat financira s strani svetovnega združenja nogometnih sindikatov FIFPro. Organizacija v kateri je 70 sindikatov po vsem svetu, vsako leto razdeli namenska sredstva za delovanje. S tem SPINS plačuje redni mesečni dohodek zaposlenim in vse ostale stroške, ki jih prinašajo ali pravne pomoči ali stroški projektov, ki jih izvajamo.

12. Kako sindikat obvešča igralce o njihovih pravicah in dolžnostih? Ali izvajate posebna izobraževanja ali delavnice?

S sindikatom dvakrat na leto obiskujemo klube. V Prvi Ligi Telemach imamo tudi trikrat letno sestanke, kjer se s celotnimi ekipami srečamo. V sestankih predstavimo vse vsebine in novosti, odgovarjamo tudi na vsa vprašanja, ki jih imajo igralci. V drugi Slovenski ligi, so zaradi večje številčnosti klubov naši obiski redkejši. Obiščemo jih enkrat na sezono, prav tako velja za prvo žensko nogometno ligo.

13. Kako sodelujete z drugimi podobnimi sindikati v tujini ali s FIFPro (Mednarodna zveza nogometnih sindikatov)?

S sindikati sodelujemo na dnevni ravni. Prva plat je vsebinska. Izmenjujemo si informacije o raznih projektih ali uspehih, ki smo jih dosegli na nacionalni ravni. Dobre prakse poskušamo uporabiti tudi pri nas v Sloveniji. Druga plat sodelovanja pa je npr. Če rešujemo kakšne težave nogometaša, ki nastopa v tujini. Pokličemo naš partnerski sindikat v tisti državi, ta stopi v stik s klubom in poskuša težave rešiti najprej brez uvedbe postopkov, če to ni mogoče potem SPINS uvede postopke preko svetovne nogometne organizacije FIFA. FIFA ima enako predvidene disciplinske postopke kot jih imamo mi v Sloveniji.

14. Ali v Sloveniji obstajajo razlike med statusom nogometašev in nogometašic? Kako se sindikat sooča s tem?

Razlike med moškimi in ženskimi reprezentanti na tem področju ni več. V lanskem letu 2023 smo skupaj s predstavnicami ženske A reprezentance uspeli doseči, da so ženske izenačile pogoje nastopanja za reprezentanco z moškimi reprezentanti. Imajo povsem enake pogoje kar se tiče bivanja v času reprezentančnih zborov, igrišč za trening, opreme, transporta, itd. Edina razlika, ki še vedno ostaja, je igranje na stadionih, kjer si dekleta tudi želijo igranja na Stadionu Stožice.

15. Kaj bi po vašem mnenju moral vedeti vsak profesionalni nogometaš v Sloveniji o svojem statusu in pravicah?

Nogometaše spodbujamo, da v prvi vrsti preberejo pogodbo, ki jo podpisujejo. Na naši spletni strani lahko najdete vzorec enotne pogodbe. Pogodba vsebuje dolžnosti in pravice nogometaša.

Največja težava na sploh se pojavi med nogometašem in agentom, da pogodb, ki jih podpisujejo ne preberejo. Velikokrat se tudi zgodi, da agenti z neko željo izkoriščevanja posameznikov v pogodbe dodajajo člene, ki so za nogometaše izjemno škodljivi. Predvsem iz razloga, ko želi nogometaš z agentom prekiniti pogodbo, ugotovi da je v tej pogodbi klavzula, da se pogodba ne more prekiniti. Če pa si nogometaš to želi pa mora agentu plačati npr. 100.000 evrov. V takem primeru nastopi naš sindikat, ki poskuša z razgovorom doseči rešitev, ki je čim bolj ugodna za nogometaša.

16. Kakšni so vaši načrti za prihodnost SPINS-a in za izboljšanje pogojev za nogometaše?

Želimo si še večje zaščite nogometašev z uvedbo pogodbe o zaposlitvi in hkrati uvedbe premostitvenega sklada. Ta bi nogometašem omogočil, da bi pod davčno ugodnejšimi pogoji privarčevali sredstva za čas po koncu nogometne kariere. Kljub temu da poslujemo že 23 let si tudi želimo, da bi sindikat SPINS zrastel v širšo, bolj priznano organizacijo. Predvsem z namenom še večjega spoštovanja in priznanja nogometašev in nogometašic kot športnikov.

ROK BRAJNIK (predstavnik NZS)

1. Kakšna je vloga NZS pri upravljanju slovenskega nogometa in zagotavljanju kakovostnih pogojev za klube in igralce?

Nogometna zveza Slovenije (NZS) ima osrednjo vlogo pri razvoju slovenskega nogometa in zagotavljanju kakovostnih pogojev za klube in igralce. S svojim delom omogoča večji uspeh doma in v tujini ter prispeva k promociji nogometa kot športne in družbene vrednote.

NZS deluje na naslednjih področjih:

Upravljanje in organizacija: Organizira nacionalna tekmovanja (Prva liga, Pokal Slovenije, mladinske lige) in sodeluje z regionalnimi zvezami.

Podpora klubom in igralcem: Ponuja sofinanciranje infrastrukture, postavlja standarde za licenciranje klubov ter omogoča izobraževanje trenerjev in sodnikov. Razvoj nogometa: Skrbi za razvoj mladinskih selekcij, organizira dogodke za popularizacijo nogometa in izvaja družbeno-odgovorne projekte. Regulacija in etična odgovornost: Nadzira pravila igre, licenciranje, registracijo igralcev ter se bori proti korupciji in diskriminaciji.

2. Kako bi opisali odnos NZS do profesionalnih nogometašev in njihovih pravic?

NZS skrbi za profesionalne nogometaše prek regulacije pogodb, reševanja sporov in upoštevanja delovne zakonodaje. Zavzema se za enakopravnost, etičnost in zaščito pred diskriminacijo ter uresničuje mednarodne standarde FIFA in UEFA za zagotavljanje kakovostnih pogojev in priložnosti za igralce.

Nadzor nad klubi in sindikati:

3. Kako NZS nadzoruje delo sindikata SPINS in kakšno sodelovanje poteka med vami?

NZS ne nadzoruje dela sindikata SPINS, saj je ta neodvisna organizacija, ki zastopa interese nogometašev. Sodelovanje med NZS in SPINS temelji na dialogu in usklajevanju, predvsem

pri vprašanih, ki zadevajo pravice igralcev, izboljšanje pogojev dela ter zagotavljanje poštenih in etičnih praks v nogometu.

4. Na kakšen način spremljate delovanje klubov, ki tekmujejo pod vašim okriljem?

NZS spremlja delovanje klubov, ki tekmujejo pod njenim okriljem predvsem preko sistema licenciranja klubov: To je letni postopek preverjanja izpolnjevanja zahtev na naslednjih področjih: finančni kriteriji, infrastruktura, administrativno-kadrovski kriteriji, športni kriteriji (mladinski programi) in pravni kriteriji.

5. Kako pogosto prihaja do kršitev pravil s strani klubov in kakšni so postopki za njihovo sankcioniranje?

Kršitve v sklopu licenciranja nogometnih klubov so redke, saj poteka redna komunikacija med licenčno administracijo NZS in klubi, kar zagotavlja sprotno korekcijo napak in pravočasno reševanje težav. Disciplinsko sankcioniranje klubov je v večini primerov posledica nešportnega in neprimerne vedenja navijačev oziroma kršitev prepisov NZS v sklopu tekmovanj, zelo redko pa v primerih, ki se tičejo ne poravnave finančnih obveznosti do igralcev, klubov in ostalih nogometnih deležnikov.

6. Kateri so glavni kriteriji za pridobitev licence za klube, ki želijo nastopati v vaših tekmovanjih?

Finančni kriteriji, infrastruktura, administrativno-kadrovski kriteriji, športni kriteriji (mladinski programi) in pravni kriteriji.

7. Kako preverjate, ali klubi izpolnjujejo finančne, pravne in športne pogoje za pridobitev licence?

Licenčni postopek NZS poteka v več korakih. Oddaja dokumentacije: Klubi predložijo podatke o financah, infrastrukturi, kadru, pravnih in športnih zadevah. Rok za oddajo dokumentacije se razlikuje glede na nivo tekmovanja in je predpisan v Pravilniku o licenciranju nogometnih klubov NZS.

Pregled kriterijev: NZS oceni skladnost s petimi kategorijami (športni, infrastrukturni, finančni, pravni in administrativni kriteriji).

Odločitev: Licenčna komisija odobri ali zavrne licenco; klubi se lahko pritožijo.

Nadzor: Po izdaji licence NZS spremlja skladnost; kršitve lahko vodijo do sankcij.

Postopek zagotavlja profesionalnost in skladnost z mednarodnimi standardi.

8. Ali so bile v preteklosti težave s pomanjkljivim izpolnjevanjem pogojev s strani klubov? Kako ste jih reševali?

Sodelovanje med licenčno administracijo NZS in klubi v okviru licenčnega postopka poteka zgledno, kar pomeni, da je večina težav odpravljenih tekom oddaje dokumentacije in pred odločitvijo o podelitvi licence s strani licenčne komisije. Kljub temu prihaja do pomanjkljive oddaje dokumentacije s strani klubov, ki rezultirajo v zavrnitev vloge za podelitev licence na

prvi stopnji. Klubi se lahko na odločitev Komisije za licenciranje pritožijo in v okviru pritožbenega postopka Licenčno komisijo za pritožbe seznanijo z novimi dejstvi – na podlagi predložene dokumentacije licenčna komisija za pritožbe odloča o podelitvi licence, v nekaterih vendar redkih primerih pa se vlogo dokončno zavrne in se licenca za nastopanje v tekmovanjih pod okriljem NZS ne podeli.

9. Kakšna je vloga NZS pri urejanju prodaje igralcev v tujino?

Skladnost z mednarodnimi pravili: NZS zagotavlja, da so vsi transferji skladni z mednarodnimi predpisi FIFA in UEFA, vključno z urejanjem pogodb, transfernih pravil in postopkov. Registracija transferjev: NZS sodeluje pri registraciji transferjev in zagotavlja, da so vsi potrebni dokumenti pravilno izpolnjeni in oddani v skladu s predpisi. Zaščita pravic igralcev: Zveza skrbi, da se pri transferjih spoštujejo pravice igralcev, vključno z zaščito njihovega dela, plačami in pogoji v novih klubih. Preprečevanje goljufij in nepoštenih praks: NZS nadzoruje transferje, da prepreči prirejanje poslov, goljufije ali nepošteno dogovore, ter zagotavlja transparentnost pri transakcijah.

10. Kako zagotavljate, da so pravice igralcev zaščitene pri prestopih, zlasti mlajših nogometašev?

Uporaba FIFA TMS sistema: NZS administrativno spremlja vse transferje preko FIFA Transfer Matching System (TMS), ki omogoča natančen nadzor in transparentnost pri prestopih, predvsem pri mlajših igralcih, ter zagotavlja skladnost z mednarodnimi pravili.

11. Ali sodelujete s FIFA in UEFA glede standardov za zaščito profesionalnih nogometašev?

Da.

12. Katere so najpogostejše kršitve pravil s strani klubov ali drugih deležnikov?

Disciplinsko sankcioniranje klubov je v večini primerov posledica nešportnega in neprimerne vedenja navijačev oziroma kršitev prepisov na tekmovanjih pod okriljem NZS. Prav tako disciplinski sodnik NZS in njegova namestnika obravnavata kršitve igralcev (izključitve/prijave).

13. Kakšne sankcije se običajno uporabijo za klube, ki ne izpolnjujejo pravil?

V skladu z 8/4. členom Disciplinskega pravilnika se klubom za posamezne disciplinske prekrške lahko izrekajo naslednje kazni:

- a. opozorilo,
- b. ukor,
- c. denarna kazen,
- d. prepoved vseh dejavnosti, povezanih z registracijo igralcev,
- e. igranje tekme brez gledalcev,
- f. igranje tekme brez gledalcev na določenem delu stadiona,

- g. prepoved igranja na določenem stadionu,
- h. igranje tekme na nevtralnem stadionu,
- i. razveljavitev rezultata tekme,
- j. določitev rezultata tekme po uradni dolžnosti,
- k. ponovitev tekme,
- l. odvzem točk,
- m. premestitev v nižji rang tekmovanja,
- n. prepoved napredovanja v višji rang tekmovanja,
- o. izključitev iz tekmovanja,
- p. odvzem naslova, priznanja ali licence.

14. Kako obravnavate spore med igralci in klubi, ki nastanejo zaradi kršenja pogodb ali zamud pri plačilih?

NZS obravnava spore med igralci in klubi, ki nastanejo zaradi kršenja pogodb ali zamud pri plačilih s posvetovanjem in mediacijo, disciplinskimi postopki in arbitražo NZS.

15. Kakšni so načrti NZS za izboljšanje pogojev za profesionalne nogometaše in delovanje klubov v Sloveniji?

Načrti NZS za izboljšanje pogojev za profesionalne nogometaše in klube vključujejo izboljšanje infrastrukture, zagotavljanje finančne stabilnosti skozi okrepljen nadzor nad financami klubov in pomoč pri pridobivanju sponzorstev in sredstev z naslova TV pravic. Prav tako bo NZS še naprej skrbel za podporo igralcem in izobraževanje oziroma vlaganje v znanje nogometnih deležnikov. Pomemben cilj je tudi povečanje mednarodne konkurenčnosti klubov in reprezentanc.

16. Ali si prizadevate za boljšo podporo igralcem pri prehodu iz profesionalne kariere v drugo poklicno pot?

NZS omogoča igralcem, da ostanejo v nogometu po koncu kariere, predvsem skozi programe za usposabljanje za sodnike in trenerje. Tako jim omogočimo, da nadaljujejo svojo pot v nogometu, vendar v drugih funkcijah, kar jim pomaga ohraniti povezavo s športom in izkoristiti svoje izkušnje na novih področjih.

TILEN KLEMENČIČ (profesionalni nogometaš, NK Primorje)

1. Kako bi opisali svojo pot v profesionalnem nogometu in glavne izzive, s katerimi ste se soočali?

Svojo nogometno pot sem začel pri NK Žiri, nato že zelo zgodaj odšel v NK Triglav. Tam sem pri 17-ih letih debitiral v prvi Slovenski članski ligi. Pri 19-ih letih sem svojo prvo profesionalno pogodbo podpisal pri NK Celje. Po treh letih igranja v Celju sem odšel v NK Domžale, katerega član sem bil 7 sezon. Trenutno pa sem član ND Primorja. Največji izzivi s katerimi sem se soočal so bile poškodbe. Dvakrat sem si strgal sprednjo križno vez, ki sta me skupaj od igrišč oddaljili za približno dve leti.

2. *Kako bi ocenili trenutno stanje v slovenskem nogometu z vidika igralcev?*

Trenutno stanje v slovenskem nogometu je da je vedno več mladih igralcev, predvsem tujih mlajših igralcev. Za prihod teh igralcev so največkrat zaslužni tuji investitorji, kar je po mojem mnenju za razvoj domačih slovenskih igralcev slabo, ob enem pa s tem Slovenska liga dviguje kvaliteto.

3. *Ali ste registrirani kot samostojni podjetnik? Če da, kaj vas je spodbudilo k tej odločitvi?*

Da. Kot samostojni podjetnik sem registriran že od svojega devetnajstega leta. Zaradi načina poslovanja in nakazovanja plač je v Slovenski ligi to nuja. Vsak profesionalni nogometaš, če hoče plačo prejemati na svoj račun, mora odpreti svoj s. p.

4. *Kateri so po vašem mnenju največji izzivi pri odprtju s. p. kot profesionalni nogometaš?*

Največji izzivi pri odprtju s. p. kot profesionalni nogometaš so usklajevanje časa med športno kariero in poslovanjem, razumevanje davčne zakonodaje, upravljanje osebnih financ, pomanjkanje izkušenj s podjetništvom ter prevzemanje pravnih odgovornosti. To lahko olajšajo strokovnjaki in dobra organizacija.

5. *Kakšne so prednosti delovanja preko s. p. v primerjavi z drugimi oblikami zaposlitve?*

Po mojem mnenju nekih velikih prednosti ni. Mogoče je prednost to, da si lahko sam reguliraš v naprej plačilo davkov oz. prispevkov za pokojnino, da imaš po koncu nogometne kariere lahko višjo pokojnino. Pri redni zaposlitvi tega sam ne moreš določati in je odvisno le od tvojega mesečnega dohodka.

6. *Ali menite, da imajo vsi nogometaši dovolj znanja o finančnem in pravnem vidiku delovanja kot s. p.?*

Ne. Menim da smo vsi, vključno z mano premalo izobraženi, ko pride do financ.

7. *Kakšne so vaše izkušnje s plačevanjem davkov in prispevkov kot profesionalni športnik?*

V slovenskem nogometu predstavlja redno plačevanje davkov in prispevkov enega največjih izzivov, saj so te obveznosti neodvisne od dejanskega prejema plače. To pomeni, da mora igralec vsak mesec poravnati svoje davčne in socialne obveznosti, ne glede na to, ali mu je klub pravočasno izplačal dogovorjeni dohodek. Ker izplačila v nekaterih klubih niso vedno redna, to ustvarja finančno negotovost za igralce in dodatno obremenjuje njihovo profesionalno kariero.

8. *Ali menite, da so prispevki za socialno varnost (zdravstveno in pokojninsko zavarovanje) za športnike ustrezno urejeni?*

Zdravstveno in pokojninsko zavarovanje za samostojne podjetnike, ki delujejo kot profesionalni nogometaši, ni posebej prilagojeno naravi njihovega poklica. Urejeno je enako kot za vse druge samostojne podjetnike, brez posebnih prilagoditev, ki bi upoštevale specifične značilnosti športne kariere, kot so krajša obdobja aktivnega igranja, večja izpostavljenost poškodbam in nihanja v prihodkih.

9. Ali ste se že srečali s težavami pri razumevanju ali izpolnjevanju davčnih obveznosti?

Imam računovodkinjo, ki skrbi za vodenje mojih finančnih obveznosti in izpolnjevanje davčnih zahtevkov.

10. Katere so največje težave, s katerimi se profesionalni nogometaši srečujejo v vsakdanjem življenju?

V slovenskem prostoru med največje izzive sodita predvsem neredno izplačevanje plač ter pogosta tveganja za poškodbe.

11. Ali ste že kdaj potrebovali pravno ali finančno pomoč pri reševanju težav, povezanih z vašim statusom?

Osebno pravne ali finančne pomoči s svojim statusom še nisem potreboval.

12. Kako pogosto igralci naletijo na težave z zamudami plačil ali kršitvami pogodb?

V Sloveniji je to močno odvisno od posameznega kluba. V zadnjih dveh klubih, kjer sem igral, je bilo neredno izplačevanje plač stalna težava. Verjamem pa, da se s podobnimi izzivi soočajo tudi v številnih drugih klubih.

13. Ali menite, da je status poklicnega nogometaša v Sloveniji primerljiv s statusom v drugih državah?

Ne morem z gotovostjo trditi, vendar verjamem, da je v drugih državah to področje bolj urejeno in na višji ravni.

14. Kako SPINS ali druge organizacije pomagajo igralcem pri finančnem načrtovanju in prehodu iz nogometne kariere v drugo poklicno življenje?

Ne vem, kako aktivno na tem področju deluje SPINS, saj sem jih potreboval le v primerih, ko sem iskal pomoč pri vprašanjih glede plače ali jih kontaktiral zaradi podobnih zadev.

15. Kaj bi svetovali mladim igralcem, ki vstopajo v profesionalni nogomet, glede urejanja njihovega statusa in finančne prihodnosti?

Najpomembneje je, da si izberejo klub, kjer so plače redne in kjer klub izpolnjuje svoje obveznosti do igralcev. Prav tako bi jim svetoval, da se čim prej poučijo o davčnih in finančnih obveznostih, še posebej, če delujejo kot samostojni podjetniki. Priporočljivo je tudi sodelovanje z računovodjo ali finančnim svetovalcem, ki jim lahko pomaga pri dolgoročnem načrtovanju.

Poleg tega je ključnega pomena razmišljati o prihodnosti po koncu nogometne kariere – vlaganje v izobraževanje ali razvoj dodatnih veščin lahko bistveno olajša prehod v drugo karierno pot.

LEV BOHINC (profesionalni nogometaš NK Domžale)

1. Kako bi opisal svojo nogometno pot do zdaj in kako si doživel podpis profesionalne pogodbe?

Nogomet sem začel igrati v nogometnem klubu Dren Vrhnika, nato pa sem pri U12 nadaljeval z igranjem nogometa pri NK Olimpiji. Svojo prvo profesionalno pogodbo sem podpisal pri NK Olimpija februarja 2022, ko sem bil star 15 let. Podpis pogodbe sem štel kot priznanje kluba za moje delo in vložen trud. Kot so mi povedali, so me šteli za perspektivnega igralca. Sedaj imam sklenjeno profesionalno pogodbo pri NK Domžale, kjer igram že drugo sezono.

2. Kako usklajuješ šolske obveznosti s treningi in tekmami? Ali ti status športnika pomaga pri tem?

Usklajevanje šole in treningov in tekem je večsah naporno. Sploh zaradi fizične utrujenosti, ki jo s seboj prinese vsakodnevni trening in tekme čez vikend. Praviloma sem že nekaj let prost samo en dan v tednu. Status športnika pri tem pomaga, vsaj v toliko, da se je mogoče dogovoriti s profesorji za ocenjevanje. Ni pa posluha pri vseh profesorjih.

3. Kako se počutiš ob tem, da imaš že profesionalno pogodbo, čeprav še nisi zaigral za člansko ekipo?

Profesionalno pogodbo imam že 3 leta. Gre za zavezo kluba, da se s teboj kot perspektivnim nogometašem ukvarjajo in ti dajo priložnost za razvoj. Članska ekipa je cilj vsakega nogometaša, vendar je treba biti potrpežljiv.

4. Kakšne priložnosti in izzive vidiš v prehodu iz mladinske selekcije v člansko ekipo?

Mladinska selekcija in igranje za U19 je zahtevno, saj so ekipe v ligi dobre. Igra se dober nogomet. Kot branilcu mi je omogočena polna igralska izvedba, kar prispeva k moji samozavesti in razvoju. Veliko dejavnikov je, ki vplivajo na priložnost igranja za člansko ekipo (igralna pozicija, poškodbe članskih igralcev, kako te trener vidi, idr.).

5. Ali si že dobil kakšne nasvete ali informacije o tem, kako bo tvoj status profesionalnega športnika vplival na tvojo kariero in življenje?

Status profesionalnega športnika imam že 3 leta. Ta status v vsakodnevni vključenosti v treninge nogometa prinese neko večjo težo, resnost in predvsem odgovornost. S svojim odnosom je treba pokazati, da sprejemaš vse aspekte, ki niso vedno samo pozitivni. Predvsem ni veliko prostega časa, ki bi ga lahko namenil drugim stvarem. Veliko več organiziranosti bo potrebne, da bom po zaključeni srednji šoli lahko uskladi morebitni študij in nogomet.

6. Ali si seznanjen z možnostjo, da bi moral v prihodnosti delovati kot samostojni podjetnik? Kakšno je tvoje mnenje o tem?

Nemudoma po podpisu prve profesionalne pogodbe, pri 15 letih, sem moral odpreti s. p. Samostojni podjetnik sem torej že 3 leta. Takrat so me v klubu seznanili, da je to edina možnost, da mi lahko nakazujejo plačo.

7. Ali si že kdaj razmišljal o tem, kako boš upravljal svoje finance, plačeval davke in prispevke?

Prejemam plačo že tri leta in ves ta čas tudi plačujem davke in prispevke. Te formalnosti glede prispevkov in davkov sta zame urejala starša. Sam na spletu veliko berem o financah in kako bi lahko denar, ki sem ga v treh letih zaslužil tudi kam naložil. Finančno opismenjevanje je nekaj, kar moram v prihodnje še bolj naštudirati.

8. Kako pomembno se ti zdi, da mladi nogometaši dobijo podporo pri razumevanju finančnih in pravnih vidikov nogometne kariere?

Mladi nogometaši imajo podporo zgolj pri starših glede vprašanj finančnih in pravnih vidikov, potem pa je odvisno, koliko so starši seznanjeni s tem in kako sposobni so pridobiti informacije pri ustreznih strokovnjakih.

Odvisno je tudi od vsakega posameznika – nogometaša, koliko se sam angažira in se seznanja. Nisem pa seznanjen, da bi obstajala kakšna institucija, na katero bi se mladi nogometaš lahko obrnil za te informacije.

9. Katere so največje težave, s katerimi se soočaš kot mlad nogometaš na poti v profesionalni svet?

Večjih težav nimam, ker imam polno podporo staršev. Za moje interese v nogometu sodelujem tudi z nogometnim agentom. Izziv je razumeti nogometni svet, kako delujejo posamezni klubi, njihova finančna (ne)stabilnost in način razmišljanja posameznih trenerjev. Vsakokrat znova se je treba prilagoditi zahtevam kluba in biti fleksibilen.

10. Kako se spopadaš z zahtevami, kot so visoka pričakovanja trenerjev, konkurenca in usklajevanje šolanja z nogometom?

Ker nogomet igram že več kot 10 let, sem se utrdil. Treninge sem opravil z več kot 10 trenerji. Pomembno je, kako trener vodi ekipo in kakšen je njegov odnos do igralcev. Če so pričakovanja predstavljena pravilno in realno, potem z njimi nimam težav. Kar se tiče konkurence je ta vedno prisotna. Verjamem vase, v moje delo in moje sposobnosti. Zato se s konkurenco ne obremenjujem. Fokus imam na sebi in na tem, da se lahko pri igranju nogometa izboljšujem. Usklajevanje šole in nogometa je zagotovo težje v srednji šoli. Sprejel sem odločitev, da bom šolo zaključil in nikoli nisem niti pomislil, da bi izobraževanje dal na stranski tir.

11. Ali kdaj čutiš pritisk glede prihodnosti, npr. ali boš dobil priložnost zaigrati za člansko ekipo?

Pritisk glede prihodnosti si vsak igralec naredi sam. Če imaš v glavi razjasnjeno, kaj je tvoj cilj, potem se pritisk zmanjša. Ko narediš vse kar lahko, kar zmoreš in si pri tem opažen, nagrajen, ter se poklopijo številni dejavniki (da si na pravem mestu ob pravem času), potem je vse mogoče.

12. Ali ti klub ponuja dovolj podpore glede tvoje nogometne in šolske kariere?

Vloga kluba je seveda pomembna. Trener sodeluje s šolskim koordinatorjem, kar pomeni, da kažejo podporo za uspešno dokončanje šolanja. Moj odnos s klubom je zadovoljiv, so še možnosti za izboljšavo, sploh glede komunikacije.

13. Ali poznaš organizacije, kot je SPINS, ki pomagajo nogometašem? Kako pomembna se ti zdi njihova vloga za mlade igralce?

SPINS poznam. Gre za sindikat profesionalnih nogometašev. Vem, da imajo svoje pravnike, ki svetujejo, kako rešiti kakšen problem. Njihova vloga je pomembna, v kolikor pride do hujšega problema pri izvrševanju pogodbe o profesionalnem igranju nogometa. Vendar pa mislim, da se mladi igralci na SPINS ne obračajo pogosto.

14. Kako vidiš svojo kariero v naslednjih petih letih? Kakšni so tvoji cilji kot profesionalni nogometaš?

Zaenkrat imam do leta 2027 podpisano profesionalno pogodbo z NK Domžale. Cilj je igrati za člansko ekipo kot profesionalni nogometaš. Resen razmislek bom naredil glede nadaljnjega izobraževanja, ki se mi zdi tudi zelo pomembno. Po zaključku nogometne poti želim imeti dobro osnovo za razvijanje podjetniških idej.

15. Kaj bi svetoval drugim mladim igralcem, ki si želijo uspeti v nogometu?

Uspeh v nogometu je mogoč, v kolikor si mladi igralci tak cilj zastavijo in potem delajo vse, kar je potrebno, da ta cilj dosežejo. Potrebno je veliko odrekovanja, volje in vztrajnosti. Pomembno je tudi, da ni poškodb. Pomembno je, da je nogometno okolje zdravo in da so dobri trenerji. Tudi podpora staršev je pomembna. Svetujem jim torej, da imajo fokus na zastavljen cilj in da so pripravljeni na trdo delo na in izven terena.